

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA SPOLEČENSKÝCH VĚD

II. ROČNÍK NAVAZUJÍCÍHO MAGISTERSKÉHO STUDIA – PREZENČNÍ
STUDIUM

OBOR: UČITELSTVÍ SPOLEČENSKÝCH VĚD PRO II.STUPEŇ ZŠ A PRO SŠ A
UČITELSTVÍ PŘÍRODOPISU PRO II.STUPEŇ ZŠ

Diplomová práce

Iva Němcová

Ladislav Málek a mystický hermetismus

Olomouc 2017

Vedoucí práce: doc. dott. Giuseppe MAIELLO, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracovala samostatně za použití citované literatury a pramenů.

V Trhové Kamenici dne 1.ledna 2017

.....

Iva Němcová

Poděkování

Děkuji panu doc. dott. Giuseppe MAIELLO, Ph.D. za jeho ochotu mi pomáhat při tvorbě diplomové práce a za jeho cenný čas a rady, které mi věnoval.

Obsah

Úvod.....	5
1. Náhled do hermetismu	7
1.1. Záhadný hermetismus	7
1.2. Časový původ a vznik hermetismu	8
1.3. Smaragdová deska.....	10
1.4. Spor moderní vědy a hermetismu	12
1.5. Hermetické vědy.....	13
1.6. Astrologie v hermetismu	13
2. Pojem Magie.....	16
2.1. Literatura plná magie	16
2.2. Definice magie.....	17
2.3. Věda mágů.....	20
2.4. Jak proniknout do podstaty vědy mágů?.....	21
2.5. Exoterní výklad magie	23
2.6. Antropologické pojetí magie	24
2.7. Problém mýtu.....	27
2.8. Teorie Mýtu	29
2.9. Symbol.....	31
3. Spolek Universalia a Jan Kefer	33
3.1. Magický spolek Universalia	33
3.2. Přednášky spolku Universalia	35
3.3. Magické evokace	38
3.4. Úpadek Universalie a snaha o znovuoobnovení.....	39
3.5. Hermetik hermetiků Jan Kefer.....	40
3.6. Cesta životem Jana Kefera.....	41

1.1.	Cesta životem Jana Kefera.....	41
2.	Nepublikované zápisy a život Ladislava Málka.....	44
2.1.	Stenograf Ladislav Málek.....	44
2.2.	Cesta do Universalie.....	46
2.3.	Osud knihovny Dr. Kefera.....	47
2.4.	Rozhovor s dcerou Ladislava Málka, Evou Duškovou.....	48
2.5.	Nepublikované spisy a korespondence o Universalii pana Málka	51
	Závěr	52
	Seznam obrazových příloh.....	53
	Seznam použitých zdrojů.....	74
	Seznam příloh	77

Úvod

Hermetismus. Pojem, který není mezi lidmi téměř vůbec znám, natož aby se jeho praktikám někdo aktivně ve velké míře věnoval. Ano, aktivně věnoval. Jde totiž o starobylou „vědu“, která se dá studovat a prakticky vykonávat. Ovšem pojem hermeticky uzavřeno je sousloví, které dozajista vyslovil každý člověk moderní civilizace.

I proto jsem si téma hermetismus zvolila jako svou diplomovou práci, jelikož jde o nesmírně zajímavou vědu, která si zaslouží vynést na povrch a osvětlit její základní definice, hodnoty, postupy, osobnosti a zajímavosti, jenž tuto vědu provází.

Jelikož má hermetismus široké pole působnosti a řadu podoborů, a nedá se do diplomové práce zanést vše, rozhodla jsem se pojmout tuto práci v jasně vymezeném prostoru několika kapitol, které ovšem v samotném závěru práce nabízí takový závěr, který ještě nebyl v žádné podobné práci nikdy prezentován a činí tak dílo mnohem zajímavějším. Obsah práce je zaměřen na rozpracování pojmu magický hermetismus, kde je vysvětleno odkud tento zvláštní název, definice, chcete-li, pochází, z jaké doby a co tvoří samotnou podstatu hermetismu a činí jej tak výjimečným. Následující kapitola se bude zabývat skutečným praktikováním hermetismu v předválečném Československu a jejím nejslavnějším představitelem Dr. Janem Keferem a tajuplným spolkem, ve kterém se českoslovenští hermetici sdružovali a podnikali své evokace či vykonávali další studia v oblasti této pradávne vědy. Poslední kapitola se bude vázat ke jménu zaneseném do samotného názvu diplomové práce, a to panem Ladislavem Málkem. Tato poslední část bude věnována záměrně pouze jeho osobě a jeho práci, neboť on byl tím nejtalentovanějším žákem Dr. Jana Kefera a nejvýznačnějším členem pražského spolku Universalia. V této poslední kapitole bude v menším počtu nastíněna jeho osobní práce, která nebyla z valné většiny publikována, jelikož se jedná o soukromou sbírku, jenž není přístupna veřejnosti.

Čerpala jsem především ze zdrojů, které jsou k nahlédnutí ve veřejných knihovnách, zejména pak v Památníku Národního písemnictví na Strahově, kde jsou uchovány zápisy a přepisy přednášek Dr. Jana Kefera. Poté jsem se rozhodla využít publikací Martina Jůny, který se tématu hermetismu aktivně a soustavně věnuje. Nadále jsem měla možnost zpracovat část nepublikovaného materiálu samotného Ladislava Málka a Jana Kefera, v čemž bych viděla největší přínos své vysokoškolské závěrečné práce.

Cílem diplomové práce je objasnit a přiblížit veřejnosti pojem hermetismus a uchovat v povědomí společnosti takové lidi, kteří se za cenu riskování svého života, a bohužel i jeho ztrátu, rozhodli pro zasvěcení do tohoto mystického oboru, jenž měl být dalším generacím přínosem a vysvobozením z tehdejší předválečné doby.

1. Náhled do hermetismu

Definovat již tak mezi lidmi málo používaný pojem hermetismus není zcela jednoduchá záležitost, ale v této diplomové práci se o to pokusím. Většinou mezi nevědeckou veřejností není příliš znám, jako jsem se osobně přesvědčila při dotazech na téma hermetismu a po krátkém přiblížení jedinou nebo dvěma větami, byť nijak zavádějícími, lidem vyvstanou v hlavách myšlenky, že hermetismus je něco, co zavání snad temným náboženstvím s prováděním obětí, uctíváním pohanských bohů, vyznáváním tajných symbolů, tajnými gesty mezi členy lóže či snahou o zavedení jednotné světové vlády nade všemi. Říká se, že na každém slově, je něco pravdivé, ale takto extrémní situace v hermetismu nenastávají (Přednášky Universalia, zima 1938).

Nyní bych se chtěla zaměřit tím směrem, jakým se na hermetické vědy dívá odborná akademická obec.

1.1. Záhadný hermetismus

Francouzský badatel a religionista Antoine Faivre, jenž se o akademické zkoumání hermetismu zasadil nejvíce, byť v novém hávu „západního esoterismu“ na sorbonnské *École Pratique des Hautes Études* pohlíží na hermetismus jako na učení, jenž je dáváno do souvislosti s postavou Herma Trismegista (Štampach, 2010, s. 119). Toto je zastoupené alexandrijskými a řeckými texty a pak prameny a díla těmito texty později inspirované, zejména ze šestnáctého století, dále alchymii a v neposlední řadě vše současně, což se projevuje zejména v moderním esoterismu, například v rosenkruciánství, paracelsismu či teosofii (Antione Faivre, 1994, s. 35).

Christopher Partridge se rozhovořil o hermetismu jako o něčem co, „(N)avozuje představu něčeho tajuplného ze zapovězených oblastí poznání. Je také pokládán za západní jev s kořeny v řecko-římské kultuře a židovsko-křesťanském náboženství.“ (Partridge, 2006, s. 304).

Pojďme se podívat, jak na hermetismu pohlíží nám bližší badatelé z českých zemí. Ivan Štampach, který působí na Katedře religionistiky na Univerzitě Pardubice nazírá na hermetismus takto: „*Hermetismus lze v širších souvislostech charakterizovat jako esoterismus, jímž rozumíme skrytý, utajený, k němuž vede cesta přes zasvěcení, změnu mysli a života. Jeho jazykem jsou zejména symboly a obrazy.*“ (Štampach, 2004, s. 85). Dále

vysvětluje, že: „*Hermetismus se představuje jako alternativa ke křesťanství, ale i jako jeho doplnění nebo jako nalezení jeho hlubších kořenů a jako alternativní způsob jeho prožívání.*“ (Štampach, 2004, s. 85). Jako další názor pro osvětlení tohoto pojmu nabízím závěry docenta, religionisty Zdeňka Vojtíška, který působí jako vedoucí Katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V jeho encyklopedii nalézáme o hermetismu tato slova: „*Hermetismem nazýváme soubor tajného poznání, které odvozuje svůj původ od tajemné, snad až božské postavy Herma Trismegista. Z těchto antických nauk se rozrostl mohutný strom západního esoterismu. Jeho tři hlavní kořeny astrologie, alchymie a magie se časem začaly chápat jako samostatné disciplíny a pojem hermetismus zůstal vyhrazen vyšší magii, teoretickému a experimentálnímu bádání, odlišnému od nižší lidové magie, nazývané také čarodějnictví.*“ (Vojtíšek, 2004, s. 157). Tolik bych použila k osvětlení a vysvětlení termínu hermetismus z okruhů moderních definic. Universalisté vedou tu myšlenku, že hermetismus je jakýsi pramen universální moudrosti a je neměnný v době (Přednášky Universalia, zima 1938).

Jako zajímavost uvedu, jak na hermetismus pohlíží skupina Universalia z ledna roku 1939 ve svých přednáškách. „*Pojem hermetismus. Co to je? Slovo hermetismus pochází od Herma Trismegista, jenž dle jedněch byl bohočlověk, ale spíše dle historie byl velekněz egyptský, jenž první syntetizoval soubornou vědu o životě hmoty a ducha. Jako kantismus, sokratismus, tak podle Herma hermetismus.*“ (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

1.2. Časový původ a vznik hermetismu

Příchodem křesťanství bylo zničeno tak zvané pohanství, a to, co nazýváme hermetismem, přecházelo do naší doby pod rozmanitými názvy. Gnostikové, svobodní zednáři, kabalisté. To jsou již jen pouhé aspekty onoho mnohaletého průběhu. Během těchto let se velmi mnoho ztratilo, mnoho toho bylo špatně vykládáno a snad ještě více toho bylo nepochopeno nebo uvedeno v omyl. Během dvou tisíc let, kdy tato věda upadla v zapomnění, se dostává znovu na světlo světa a je obohacována o moderní poznání a bádání. Za tu dobu se podařilo vzkřísit leckteré obory a do nich se mnoha lidem podařilo i proniknout. V dnešní době existuje skutečně úplný systém, jehož počátkům se členové Universalie a další nadšení samoukové učili a i nadále učí (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Jak tedy hermetismus vůbec vznikl? Docent Radek Chlup z FF UK v Praze k tomu vykládá: „*Ve své většině se hermetika tváří ahistoricky, a pokud o okolnostech svého vzniku vůbec hovoří, stylizují se jako záznamy egyptských rozprav, jež proběhly v hluboké, blíže neurčené minulosti. Jedinou spolehlivou reálií, která je většinou spisů společná, představuje sama postava jejich mythického autora Herma Trismegista, což je řecké označení pro boha, jehož Egypťané nazývali Thoth (též Thovt, Thot.). Přídomek Tříkrát Největší byl k jménu připojen, aby se odlišil od řeckého Herma.*“ (Chlup, 2007, s. 17.)

Vychází se tedy z toho, že hermetismus pochází z egyptského mudrosloví. První osobou, jež veřejně psala o hermetikách, byl význačný myslitel ze 4. století po Kristu, Lactantius.

Lactantius, znajce mnoho hermetik, nebyl na pochybách o pravdivosti Hermova učení a viděl v něm potvrzení křesťanských dogmat. K řadě křesťanských myslitelů, kteří o Hermovi píší, patří i Aurelius Augustinus. Ani on nepochybuje o hloubce Hermových slov, ale hodnotí jej mnohem kritičtěji než Lactantius. Podle něj jde o pohanského proroka, kterému chybí zjevení Boží (Chlup, 2007, s.23-25). Nejvýznačnějším autorem, který pátral po původu hermetismu, byl ve 20. století Richard August Reitzenstein, německý filolog a odborník na hermetismus a gnosticismus. Ten spatřuje v hermetických spisech pozoruhodný dokument helénistického náboženského prostředí, z něhož v jeho očích křesťanství vyrůstalo. Reitzenstein shledává v hermetismu náboženský synkretismus, původně egyptský, který do sebe absorbuje cizí prvky, převážně řecké, židovské, ale také íránské (Kozlík, 2011, s. 15).

Reitzenstein odkazuje na egyptský původ hermetik, není ovšem schopen tuto hypotézu doložit, proto v pozdějších pracích od této teorie ustupuje a hledá původ v Íránu (Kozlík, 2011, s. 16). Mezi badateli není však tato hypotéza přijata. Reitzenstein však přináší do bádání o hermetismu nový přístup, který bývá označován jako „orientalistický“. Podle tohoto přístupu je hermetismus výtvorem lidového náboženství helénistického Orientu, jehož vazby na řecký svět jsou pouze povrchní.

Zatím nejrozsáhlejší práci, jež se zabývá hermetismem, vytvořil francouzský filolog André-Jean Festugier, a to Zjevení Herma Trismegista. Autor se domnívá, že hermetismus není vůbec nic převratného a nepředstavuje nic nového, je to jen vnější projev upadajícího řeckého racionalismu.

V úvodu práce jsem zmiňovala, že jedním z cílů bude objasnění podstaty hermetismu. Tato otázka není vůbec snadno zodpověditelná. Nevíme, zdali se vlastně skutečně jedná o náboženství nebo filozofický směr. Nejlepší a nejvýznamnější český předválečný hermetik Dr. Jan Kefer definuje hermetismus ve své knize Syntetická magie takto: „

Filosofický směr, který se pokouší překlenouti propast mezi jednotlivými jevy a jednotným světovým názorem.“ (Kefer, 1991, s. 80).

Pro další vysvětlení hermetismu jsem se začetla do práce svého kolegy z pardubické univerzity, Jana Kozlíka, který směry, jež ovlivňovaly hermetismus, vysvětluje z těchto pramenů. První traktát Poimandres, jako součást spisu Corpus Hermeticum, bývá často spojován s gnózí. Poimandres je častokrát chápán jako doklad předkřesťanské gnóze, která se později vyvinula v klasické gnostické systémy. Podobností mezi hermetismem a gnózí je celá řada: mýtus o Prvním člověku, představa spásy prostřednictvím poznání původního lidského božství. Avšak mezi gnózí a hermetismem jsou zásadní rozdíly. Jak uvádí Jens Holzhausen (1962) v knize *Der Mythos vom Menschen* : „*V gnósi podléhá svět nižším tvůrčím silám, jež stojí v protikladu k prvotnímu Tvůrci, a člověk se z moci těchto sil není s to vymanit sám, nýbrž potřebuje pomoc seslanou z vyššího světa.*“ (Holzhausen, 1962, s.38). Radek Chlup doplňuje: „*V Poimandrovi naopak protiklad mezi nižším a vyšším Tvůrcem neexistuje a i Správci jsou přes své negativní působení ličení v zásadě v pozitivním světle. Holzhausenovu názoru je třeba dát v mnohém za pravdu: Poimandrés vskutku postrádá některé základní gnostické motivy a lze v něm vysledovat zřetelný pohyb směrem k řecké filosofii. Gnóze je naopak od řecké filosofie mnohem dále. Zdá se mi věrohodnější chápat gnósi a Poimandra jako dva proudy helénistické interpretace judaismu, které jsou samostatné a směřují odlišným směrem, byť jsou zároveň v jakémsi kontaktu.*“ (Kozlík, 2011, s. 18).

1.3. Smaragdová deska

Zásadním artefaktem, který hraje důležitou roli v hermetismu je tzv. Smaragdová deska. Objevení Smaragdové desky je opřeno mnoha záhadami. Praví se o ní, že byla nalezena asi 200 let po Kristu v hrobě Herma naspaná na smaragdu. Dle kritiky je prý plodem alexandrijské filozofie (Přednášky Universalia, zima 1938). Jisté je to, že zásady obsažené v tomto hermeticky nesmrtelném díle tvoří dogma hermetismu. Hermetismus je tedy prý každá snaha, která pracuje dle zásad obsažených ve slovech Smaragdové desky. Zásady Smaragdové desky obsahují nejhlubší filozofii, mystiku i alchymii, celý hermetismus. Hermetisté se k Desce neustále vracejí a studují její myšlenku. Soubor tzv. hermetických spisů připisovaných Hermovi Trismegistovi souborně pojmenovaný „*Corpus Hermeticum*“ je, jak již bylo podotknuto, nejednotného obsahu a jeho jednotlivé části vznikaly pravděpodobně v různých dobách a jsou dílem různých osob. Proto mohl významný

francouzský badatel G. Cumont prohlásit hermetismus za etiketu sloužící za označení doktrín velmi rozdílného původu (Gumont, 1910). Ačkoliv i v hermetickém „*Corpusu Hermeticu*“ lze najít prvky staroegyptského esoterismu, jediným hermetiky uznávaným pramenem hermetické filozofie je ona Smaragdová deska. Toto tvrzení je nutno přijmout podle hermetiků jako esoterní dogma. Dle spolku Universalia bychom mohli znát Smaragdovou desku opět jen jako alchymistický traktát vzniklý v posledních nebo v prvních stoletích našeho letopočtu (Přednášky Universalia, zima 1938).

Arabský originál Smaragdové desky je rukopis na silném papíře kvartového formátu vázaný v kůži. Vlastní text této Desky je zahrnut ve spise o 97 stranách různého obsahu. Vedle Hermova jména zde nacházíme i jméno Apollova z Tyany (současnika Ježíše Krista), mága z Kappadokie, Sagijuse, syrského křesťana a další známá jména starověku. Většina obsahu tohoto rukopisu je opět „chemická“, jako texty prvních řeckých alchymistů, ale již v předmluvě se uvádí, že existují dva druhy „chemického umění“: filozofický a nefilozofický. Filozofický pojaté „chemické umění“ pak spočívá na čtyřech principech, tj. na čtyřech živlech: zemi, vodě, vzduchu a ohni. Z nich povstaly vlastnosti tepla, chladu, vlhka a sucha. Dále toto umění spočívána sedmi arkánech tj. na sedmi planetách, které jsou pojmenovány podle sedmi králů světa. Teprve čtvrtá část spisu obsahuje vlastní text Smaragdové desky, který je uveden tímto sdělením: Kněz Sagijus z Nabusu vypráví, co našel v temné komoře: byl to stařec sedící na trůnu ze zlata, jenž držel v ruce Smaragdovou desku, na níž byly syrským jazykem napsány následující aforismy (Přednášky Universalia, zima 1938). Vybrala jsem jen velmi omezený počet, jelikož je tato informace snadno dostupná v knihovnách i na webových stránkách, avšak mým záměrem bylo objasnit představy a tvrzení o Desce z pohledu hermetiků.

Aforismy:

1. V tom je pravé vysvětlení, o němž není možno pochybovat.
2. Říká toto: nejvyšší pochází z nejnižšího a nejnižší z nejvyššího, dílo zázraku jediného. A toto je jeho poslední kniha, kterou ukryl v komoře. (Přednášky Universalia, 1938).

Dohromady je v této arabské, resp. syrské verzi Desky dvanáct bodů. Nejznámějším heslem o spojení duchovního a materiálního světa, makrokosmu s mikrokosmem je toto: „*Jest pravdivé, jest jisté, jest skutečné, že to, co jest dole, jest jako to, co jest nahoře, a to co jest nahoře, jest jako to, co jest dole (...)*“ (Přednášky Universalia, 1938).

Tento text Smaragdové desky ze srovnání s hermetiky uznávanou verzí, není identický s touto verzí. Obsahuje však již některé doslovné stěžejní formulace. Vycházíme-li z hermetické tradice, nemůžeme citovaný text z Desky považovat za pravý ani za původní. Jsou v něm ostatně prvky „arabského ducha“, který je vzdálen duchu původního egyptského esoterismu (Přednášky Universalia, 1938).

1.4. Spor moderní vědy a hermetismu

Takže v čem je rozdíl mezi hermetismem a moderními vědami, dle vyznavačů hermetických věd? Tvrdí, že v ničem. Platí-li nějaké poučka v hermetismu, pak nutně musí platit ve vědě a naopak. Hermetismus byl ve středověku skrytou vědou, vědou, které se vyučovalo v chrámech, ve které byli vzděláváni vůdcové národů a lidstva, ať již kněží umělci, vědci nebo králové. Moderní věda povstala tím, že po Platonovi se vzbouřili filozofové proti vědě kněžské a pracovali proti ní. Tím nastal rozkol. Od té doby se vede spor mezi vědou a vírou, mezi vědou a náboženstvím, mezi rozumem a citem. Hermetismus zahrnuje poznání - syntézu všeho poznání, vědeckého, uměleckého, náboženského a tím korunuje své velké filozofické a hermetické dílo (Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Hermetikové praví, že: „ *I pro nás, moderní hermetiky neexistuje spor mezi vírou a rozumem, mezi vědou a náboženstvím, ale na oba aspekty se díváme z hlediska hermetické syntézy.* “ (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

V čem je tedy nejspíše spor vědy a hermetismu? Náboženskému chápání se vyčítalo, že v něm intervenuje zázrak neboť se na to, že přírodní řízení je dáno určitými zákony. Věda zákony přírody neživé aplikuje na přírodu živou, duchovní i tu duševní. Proto si hermetik s moderním vědcem nerozumí. Věda totiž říká, že se vše řídí podle zákonů, ano, ale jsou i zákony, které platí ve hmotě, zákony které platí v duševnu a jiné na hmotnou přírodu. Hermetismu však říká, že není hmoty, je pouze určitá látka, která se nám v určitých případech objevuje jako hmota, duše nebo duchovno a podléhá témže zákonům (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Universalisté popisují hermetismus jako naukou o životě a říkají, že všude je život. V tom vidí i svůj pokrok. Moderní věda dle nich studuje hmotu a tím vzniká protiklad. Co lidé mohou nakonec vědět o ne-životě? Tomu se věnují přednášky spolku Universalia. Lidé znají sebe, znají život, nedovedou si nic neživého ani pořádně představit. Tak praví hermetikové.

Pro hermetismus je však vše živé. Všechno se rodí, roste, mění, nikoliv umírá. Jde o to, že absolutně všechno podléhá změně. Nic nemůže umřít, protože neznáme nic, co by bylo mrtvého. Ve všech plánech nacházejí zájemci o hermetismus jen a jen život. Na základě této teorie byla vybudována hermetická filozofie a z ní vychází hermetická praxe. Syntéza úžasných nauk, praktických možností, nadpřirozeného, všechno je živá příroda. Jako jednoduchý příklad pro laickou veřejnost uvádějí Universalisté tento: Zahradník má krásnou zahradu, protože všechny ty květiny vyrval slepému přírodnímu zákonu. Strom vytvořila příroda, kdežto zahradník reguluje podmínky růstu a jejího života. Totéž je v hermetismu. Možnost, jak libovolně regulovat život, aby se vyvíjel ve smyslu našich přání a tužeb. Zbývá ještě oblast, kde dosud vládne přírodní divočina. Dovedeme spojit pevniny, umíme předvídat i částečně regulovat zemětřesení, přírodní síly dát do služeb člověka. Nedovedeme docílit, aby se rodila zdravá generace, a nemůžeme ovládnout politické síly. Zde vládne přírodní džungle, zde vládne onen přírodní zákon. Při znalosti hermetismu můžeme pochod dějin ovlivnit a použít jej ke splnění našich přání zákonům (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

1.5. Hermetické vědy

Z hermetismu vycházejí především tyto disciplíny astrologie, alchymie, magie a s ní spojený mýtus a theurgie. V běhu doby se k nim zařadily i další vědy, kterými se společnost Universalia také zabývala. Jsou to kabala a tarot (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939). O mnou vybraných disciplínách bych se ráda více zmínila a vystihla je ve smyslu studia spolku Universalia, které je velice obšírné, proto jsem se rozhodla věnovat mu alespoň nějaký úsek ze spisů pražského kroužku Universalia. Ta se především v předválečných letech astrologii a magii velice věnovala a mnoho svých přednášek směřovala tímto směrem.

1.6. Astrologie v hermetismu

Tato kapitola shrnuje názory na astrologii, které jsou typické pro hnutí Universalie a objevují se napříč jejich spisy. Astrologie neboli biometrika. Hermetická astrologie není pouhým

věštěním budoucnosti z hvězd. Je to nauka o silách, jenž formují hmotný a duševní svět. Například moderní anatomie. Jak v ní postupujeme? Prostudujete tělo, můžete přitom předvídat, kde se choroba asi nachází, odkud pramení. Člověk je však také ještě duše a duch. Psychologie je teprve v začátcích, byť razantně pokročila, ale všechny odpovědi nám dát také nedokáže, jelikož každý psycholog je individuum a přistupuje dle sebe také k pacientovi (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Astrologie nebo biometrika poučí, jakého složení nebo rázů je naše duše. Věští astrolog? Chcete-li, ano (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Věda exaktní je tehdy vědou, když dovede předvídat. Astronom předpoví za 200 let zatmění měsíce. Takže dle hermetiků také věští. Sociologie předvídat nedovede. Říkáte: „*Je osud, jsou osudové síly?*“ *Osudová síla je, že se země musí točit kolem slunce, člověk musí zemřít. Chcete-li být člověk svobodný, můžete být naprosto svobodný. K této plné svobodě dorůstá však člověk málokdy. Pouze tehdy, když dovede řídit své síly ducha a duše zákonům*“ . (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Hermetická astrologie jakožto věda o osudu platí u člověka neznalého. Člověk, který nekoná na základě hermetismu osudovou profylaxi, ten mu slepě podléhá. Proč? Tento kosmický tlak, tato elektromagnetická pole nás nutí k činnosti ve smyslu této osudové síly. Když dovedeme zaujmout určitou obranu, nemusíme se prý obávat ničeho zlého. Můžeme zvrátit diagnózu hmotného učence. Pak se uvidí, že neexistuje nutnost. Tato astrologie se stane takovou konví vody zahradníka, který reguluje růst rostliny. Astrologie je k tomu, abychom se vyznali v moři životních faktů, které jsou nám kladeny do cesty, jak vykládají hermetikové (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Podívejme se nyní, jakým praktickým způsobem využívaly hermetické organizace astrologii. Definovat astrologii můžeme například tak, že ji popíšeme jako nauku o silách astrálních, které formují hmotný svět. Je to věda o ovládnutí osudu zákonům (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Učí nás sestavit:

- 1) horoskop astrologický – který nás informuje, jak to vypadá ve hmotném světě.

- 2) horoskop kabalistický – učí, jak to vypadá na poli duševním
- 3) horoskop teurgický – učí, jak to vypadá po stránce duchovní zákonům

(Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Kabalista buduje svůj horoskop na těchto pravdách. Počítá s hodinou narození, dnem a měsícem, eventuálně rokem. Magicky počíná den 6 hodinou večerní. Hodiny jsou po sobě v tomto pořadí, jako dny v týdnu: Slunce, Měsíc, Mars, Merkur, Jupiter, Venuše, Saturn. Každá planeta má 3 hodiny denně, je-li den, který ovládá, pak má 4 hodiny denně. Na základě toho lze sestavit magický kabalistický horoskop.

Astrologie v podstatě říká, že ne každý může vykonávat ty které práce a zaměstnání se stejným úspěchem. O tom rozhoduje planeta, ve které se člověk narodil, nebo spíše pod kterou. Pro zajímavost uvedu jen krátký výčet, čím která planeta vládne.

Slunce: sláva, čest, majetek, neštěstí v tajných věcech, moudrost, proroctví, přízeň mocných.

Venuše: bohatství, charakter, veselý a příjemný člověk, věrný

Mars: násilí, bojovnost, nesnadný úspěch, silná aktivita

(Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Všechno, co se v našem životě děje, jak tvrdí hermetické kroužky, se odráží v našem horoskopu. Pro osudotvornost má účinek Jupiter, Saturn, Mars atd. Planety k sobě svírají příznivé a nepříznivé úhly, z toho se dá snadno pochopit, že tato sevření mají pak pro náš život příznivý a nepříznivý vliv. Při sestavování horoskopu, musí astrolog dbát na Saturn a Uran. Od těchto planet pochází všechny neúspěchy, ztráty, nemoci a podobně zákonům (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Astrologie je Universalisty nazývána jako velice praktická věda, která, pokud dovolíme, náš život může jen obohatit, nikoliv tedy ničit nebo ochuzovat zákonům (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

2. Pojem Magie

Kapitole o tomto tématu bych ráda věnovala alespoň o stránku více než té předchozí, jelikož již samotný název působí „magicky“ a zajisté není nikoho, kdo by nechtěl nahlédnout za tuto tajemnou oponu téměř čarodějnických praktik, a pokud se najde někdo takový, tak zajisté se už velice těžko najde někdo, kdo by nepoužil spojení jako např.: „Ten mě učaroval,“ a nebo „To bylo kouzelné.“. Dle magiků ani hermetiků nejde o to, abychom nějakého člověka či zvíře očarovali, ale jelikož vnímají magii jako vědu, jde jim o její systematické rozlišení.

2.1. Literatura plná magie

Jako všude jinde i zde si bude nutné nejprve uvědomit literaturu. Jak jsem při svém studiu zjistila, je velmi rozsáhlá. Hlavně starověk a raný i pozdní středověk je plný knih, rituálů a spisů o magii. Renesance postavila magii do dobrého světla a pro hermetické vědy to byly „zlaté časy“. V 18. století byla evropskou revolucí magická literatura zapomenuta. V tomto období se zcela odlučuje věda od magie. Jak poukazují hermetici, Platon není myslitelný bez znalosti magie, Aristotelova *Fyzika* vyvěrá přímo z magie. Ve středověku se provádělo mnoho magických rituálů. Nejdůležitějším magickým pomníkem je kabalistická kniha z pozdního starověku *Sefer Jecira*. Dalším, ještě velkolepějším dílem je *Sefer Razi'el Ha-mal'ach*, napsána ve 13. století. Z celé gnostické literatury stačí znát dle Universalistů Jamblicha a Porfyria. Jamblichos z Chalkidy, pozdní antický filozof, jehož práce nabyly dosti okulturních rozměrů, napsal knihu *O mystériích egyptských* (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Porfyrius z Tyru, také novoplatónský filozof, se proslavil dílem *Jeskyně nymf*. Samozřejmě to není kompletní výčet všech děl, ale to není účelem této kapitoly a zmiňovaná díla jsou jen ilustrací a menší ukázkou, kde čerpat „lidovou“ magii (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Ráda bych nastínila poněkud známější díla, která by magii a okultismus více osvětlila.

Klasikové magie a díla, která musí každý „magik“ znát, aby tuto vědu mohl studovat a rozvíjet. Především Agrippa z Nettesheimu. Tento Němec byl humanistický učenec a sepsal

Okultní filozofii, což je syntéza celé magie středověké, novověké a starověké. Dále pak klasik a otec moderní magie Elifas Lévi. Hlavním jeho dílem je *Dogma a rituál vysoké magie*. Po Agrippově *Okultní filozofii* je toto jedno z nejdůležitějších hermetických děl. Zájemci naleznou odpovědi na své otázky zajisté v dalších dílech Léviho, jako jsou například *Dějiny magie*, *Klíč k velkým tajemstvím*, *Věda duchů*. Tímto bych výčet děl ukončila, byť není úplný (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

2.2. Definice magie

V odborné literatuře jsou podávána různá vymezení pojmu magie, omezující její předmět obvykle jen na její praktickou stránku, ačkoliv je magie, dle hermetiků, původně především světovým názorem v nejšířším smyslu a teprve druhotně je též praxí v tom smyslu (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Jak říkají magikové a hermetici, magie je jednotou ideologie a praxe. Kromě toho se definice magie, které podávají hermetikové či okultisté, podstatně liší od definic, které podávají kulturní antropologové, sociologové, etnologové atd. (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Takže jak si jednoduše definovat magii? Magie je dle členů spolku Universalia věda, která studuje a využívá astrálních sil. Můžeme říct přírody. Ovšem mnoho lidí by se zastavilo u termínu věda. Je magie věda? Odpověď opět dle Universalistů zní ano. Jelikož věda je utříděná soustava poznatků, která když má být exaktní, stanoví zákony dění. Na ni platí definice stejná jako na všechny ostatní vědy, navíc je daleko přesnější. Historie je považována za vědu, ale zákony nestanovuje. Magie je věda, nikoliv jen nauka. Dříve než je člověk použije, musí je znáti teoreticky. Bez teorie není praxe. Například taková biologie je věda teoretická, pakliže působí prakticky, je to už hygiena (Málek, Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Existuje poměrná shoda v tom, že slovo magie pochází pravděpodobně ze starého perského slova „maguš“ a znamená „moc“ (sílu). Slovem „mágové“ byli ve starobylé Persii označováni příslušníci kasty, kterým byla přisuzována schopnost konat zázraky, tj, ovládat nadpřirozené síly. Podle Pernetyho byli u starých Peršanů „mágové“ filozofové a kněží vyznačující se nesmírnou moudrostí. Jejich doktrína byla shodná s učením egyptských kněží,

následovníků mýtického Herma- Thovta, ale také s učením indických brahmínů, galských druidů, Chaldejců a Babyloňanů (Kefer, 1974, s. 10).

V pojmu „mág“ se tedy slučuje síla a vědění, respektive moc a moudrost. V tomto smyslu pak magie může být definována jako moc nebo umění ovládat nadpřirozené nebo snad lépe řečeno, neznámé síly. Avšak dalším podstatným znakem je, že jak tato moc, tak i moudrost, kterou mágové vládli, tedy současně vyjadřuje, že magie má nadpřirozený původ. V tomto užším smyslu definoval magii jako „praktickou metafyziku“ již ve 13. století „doctor mirabilis“ Roger Bacon. Ale jak již bylo naznačeno, magie zdaleka není jen praxe, je to teoretické-praktické pojetí světa a život. Je to esoterní doktrína protikladná racionálnímu pojetí světa a života. Chápeme-li racionalismus v užším slova smyslu jako rozumově konvenční pojetí něčeho (Zápisy z Úvod do Hermetismu, leden 1939).

Velice konvenční a velice přesné pojetí magie nachází Universalisté v *Eislerově filozofickém slovníku*. Zde je magie odvozována z médštiny a vyjadřuje údajně vyšší schopnosti, procedury a znalosti, které se vztahují k předpovídání, výkladu snů, astrologii, čarodějnictví, vyvolávání duchů a mnohého dalšího (Eislers, 1922 s. 377).

Na velké potíže s definováním magie upozorňuje J. Maxwell (1923), který pokazuje na širokou varianci magických aktů a koncepcí, jenž o nich byly vytvořeny. Tím větší je rozdíl, jak dále uvádí Maxwell, sám neokultista, mezi magií chaldejskou a magií australských divochů nebo Zulluů. Sám pak vymezuje magii jako sociální jev, který koresponduje vždy s kolektivním psyché té které rasy nebo národa a liší se rituálem dogmatem. Všude však nacházíme magii ve vztahu k náboženství a často nelze ani jedno odlišit od druhého. Úzká příbuznost je zvláště mezi modlitbou a magickou invokací. A právě v tom shledává Maxwell rozdíl mezi magií a náboženstvím: „*Náboženským aktem je modlitba, magickým aktem je exprese vůle, jedné pokorné, druhé nikoliv.*“ (Maxwell, 1923, s. 7). Maxwell se zde odvolává na J. Bohmeho, který říká o magii, že : „*Není ničím jiným než vůlí a tato vůle je velikým tajemstvím všech divů a všeho skrytého. Za podstatný znak magie je pokládána vůle.*“ (Maxwell, 1923, s. 8).

To je jistě pozoruhodný postřeh, který však, jak upozorňují hermetici, příliš neposunuje naše poznávání daného předmětu k jeho přesnému vymezení, neboť magie, není jen praxe.

V tomto bodě lze dále namítnout, že další badatelé shledávají v magii jiné podstatné znaky. Například Paracelsus, rakouský alchymista, lékař a astrolog, pokládá za podstatný znak magie imaginaci, kterou označuje za „ slunce v člověku“ a kterou spojuje s citem a vírou. Záznamy z přednášek ze spolku Universalia jej citují takto: „*Cit, víra a imaginace je sice třeba mít za tři věci, neboť jména jsou rozdílná, ale mají stejnou sílu a moc, neboť jedno pochází ze druhého. A nemohu je nijak srovnat, než s trojjediností Boha, neboť skrze cit přicházíme k Bohu, skrze víru ke Kristu a skrze imaginaci zakoušíme Svatého Ducha. Proto není také těmto třem, jako trojjedinosti Boha, nic nemožného*“, (Přednášky Universalia, zima 1938). Také většina z hermetiků zabývajících se vymezením magie zdůrazňuje spíše jen její praktickou stránku. Např. P. Piobb chápe vysokou magii jako vědu zabývající se skrytými silami přírody, které lze nazývat fluidy (Piobb, 1920).

Obsah pojmu magie lze ovšem vymezovat z různých hermetických hledisek. Potíže vznikají oddělováním magie a náboženství. Současně nám však srovnávání obojího poskytuje klíč k přesnějšímu vymezení magie. Magie samozřejmě může být nahlížena antropologicky, sociologicky, psychologicky, či z aspektů jiných věd. Avšak žádný z takových aspektů ji nevyčerpá jako fenomén. Magie je v jistém smyslu sama sebou, je to způsob bytí ve světě a s ním související způsob nazírání a pojetí světa. Kořeny magie jsou prehistorické. Již v dobách dávno před vznikem známých civilizací zde magie byla jako ucelený názor na život a svět, jako způsob bytí. Můžeme jít ještě dál a můžeme spolu s hermetiky starého Egypta tvrdit, že existovaly magické kultury s magickým způsobem života a že byly doby, kdy člověk žijící v jednotě s přírodou byl především jakýsi „*Homo magus*“, neboť magie začíná v přímém kontaktu s démonickým a zakládá se na dávno ztracení dispozici k tomuto kontaktu.

Není snad tak těžké pochopit, že byly doby, kdy lidé vnímali a mysleli jinak, neboť oni byli jiní a jinak také žili. V tom je celé tajemství magie. Teprve mnohem později se člověk stal *Homo sapiens* a vyvinul jiný poznávací aparát a tím i jiný životní styl. V této charakteristice je obsažen i gnoseologický smysl magie. Totiž původní přímé nazírání „věci o sobě“. „*Homo magus*“ žil v oživeném světě, ve světě skutečných živlů, které vnímal v personifikované podobě. Každá kategorie bytí měla svou přírodní substancialitu. A v tomto kontaktu poznával i tajemné souvislosti a uvědomoval si velký zákon analogie a zákon jednoty všeho živého. Že vše, co jakýmkoli způsobem je, ať je to kámen, zvíře či touha nebo myšlenka, žije, a on sám je vpojen do těchto souvislostí jako prvek velikého inteligentního

řádu. Jen málo velkých osobností nové doby pochopilo tuto jednoduchou pravdu o magické prapodstatě člověka. Patří k nim Leo Frobenius, J.J. Bachofen, L.Klages (Kefer, 1974, s. 15).

2.3. Věda mágů

Kultura starého Egypta, jakož i tradice některých tajných společností pěstujících tzv. hermetické vědy poukazují na to, že v dávnověku existovalo středisko vysoce esoterního vědění, které bylo obsahem univerzální vědy. Představitelem této vědy byly skupiny hierofantů, vysokých kněží, kteří by mohli být v souvislosti s vžitou představou o lidech vládnoucích nadpřirozenými poznatky a mocí nazývaní mágové (Kefer, 1974, s. 25).

Tato věda mágů, či magie byla systémem poznatků o transcendentnu a můžeme ji charakterizovat jako esoterní (skrytou) kosmologii, antropologii a teologii. Věda mágů pěstovaná jako vysoce esoterní vědění byla v několika zasvěcovacích střediscích předávána vyvoleným jedincům, a to jak přímým sdělením, tak i metodou přímého nazírání astrálu či tzv. duše světa, což je ezoterní pojem pro určitou úroveň transcendentna. Geneze vědy mágů je nejasná. Některé tradice hovoří o tom, že toto vědění bylo získáno z bájně Atlantidy, kteří před zkázou své země emigrovali do Egypta. Jiné tradice zase hovoří o tom, že magický obraz světa je přirozeným důsledkem jakéhosi zření transcendentna, kterým se vyznačoval prehistorický člověk žijící v úzkém sejetí s přírodou. Obě uvedené teorie se ovšem nevyklučují (Kefer, 1974, s. 28).

Za zemi magie byl všeobecně pokládán Egypt. Odtud se magie šířila různými cestami na „Západ“. Zemí esoterismu podstatně jiného typu byla zase Indie. Poznatky egyptské magie byly vyneseny jednak knězem Osiridova kultu Mojžíšem při exodu Židů z Egypta, jednak se prostřednictvím arabských a řeckých kolonizátorů dostaly v období několika set let před Kristem ve formě alchymie do Evropy. V Evropě byla věda mágů vzkříšena zvláště v období renesance ve spisech slavného a již v této práci zmiňovaného reformátora medicíny Theophrasta Paracelsa von Hohenheim a obzvláště pak v syntetickém díle Cornelia Agrippy von Nettsheim „*De occulta Philosophia*“ z roku 1534. Byla však pěstována v několika málo vybraných společnostech navazující zvláště na ezoterní prvky alexandrijské filozofie. Zvláštním a opravdu nesmírně zajímavým pramenem pro tradici magie je její rekonstrukce ze samotné praktické magie (Kefer, 1974, s. 30). Jedná se o tzv. evokace. Velmi kuriózní formu rekonstrukce objevil A. Puharich. Spočívá v přímém zření staroegyptského esoterismu ve

zvláštním psychickém stavu navozeném požitím speciálního druhu hub (Puharich, 1959). Jediným přímým staroegyptským pramenem esoterismu, jehož jádrem je magický obraz světa, jsou, jak tvrdí hermetici, spisy přisuzované egyptskému veleknězi Thovtovi, kterého staří Řekové nazývali Hermem Trismegistos. Odtud je odvozen pojem hermetismus, jak už ostatně bylo v úvodu práce řečeno. Hermetikové, stoupenci tohoto učení, uznávají za pravý zdroj hermetismu jen takzvanou Smaragdovou desku, soubor dvanácti filozofických tezí vyjadřujících esoterní ontologii (Kefer, 1974, s. 33).

Primárním smyslem vědy mágů bylo vytvoření magického obrazu světa, který je v ostrém protikladu s empirickým obrazem světa, jak jej prezentují akademické vědy a který není v zásadním souhlase ani s žádným systémem transcendentní filozofie. Teprve sekundárním úkolem vědy mágů byla ona magická praxe, která byla chybně zaměňována díky neznalosti lidí za pouhé lidové čarodějství. Magická praxe, jejíž podstata spočívala ve starém Egyptě v theurgické evokaci, byla gnoseologickým nástrojem. Ať už je původ magie jakýkoliv, systém magického vědění byl obohacen právě touto egyptskou praxí (Kefer, 1974, s. 39).

2.4. Jak proniknout do podstaty vědy mágů?

Název podkapitoly neobsahuje žádný zaručený návod, jak se ve velmi blízké budoucnosti stát mocným a vševědoucím mágem, který pojal rychle podstatu této vědy, ale do oné podstaty vědy mágů nelze proniknout, neuvědomíme-li si určité nutné předpoklady pro studium doktríny, která se na první pohled všem duchům, zaujatým představou empirismu a racionalismu, ukazuje jako zcela absurdní. Jedná se následující předpoklady:

- 1) Způsoby, kterými člověk poznává svět přesahující rámec těch forem poznání, které jsou známy akademické vědě a filozofii.
- 2) Struktura jsoucna, to je všeho, co jakýmkoliv způsobem je. Je bohatší a složitější, než ta, jenž byla identifikována akademickou vědou a filozofií.
- 3) Život je fenomén mnohem bohatší a obsáhlejší než ve způsobu, jakým je chápán akademickou vědou.
- 4) Historie člověka a kultury sahá mnohem dále do minulosti, než je známo oficiální vědě.

(Kefer, 1974, s. 39).

Uvedené teze by bylo možno dál rozpracovat. Ale uvedeno bude jen několik z mnoha možností.

Ad 1) Prehistorický člověk byl vybaven zvláštním poznávacím aparátem, který mu umožňoval přímou detekci démonického. Tato forma vztahu se odráží v mýtech, prehistorii člověka je však nutno posunout o několik milionu let zpět. (Kefer, 1974, s. 43).

Ad 2) Před nám známými kulturními formacemi existovaly kultury jiné, vysoce vyspělé, které později zanikly. Jsou identifikovány jako kultury atlantská, amurská a další (Kefer, 1974, s. 44).

Ad 3) V písemnictví a mytologii různých kultur shledáváme překvapivé shody v podrobnostech líčených dějů, uváděných postav, osudů a filozofických tezí (prastará čínská filozofie I- Ting, staroegyptské papyry, mýtus o Osiridovi a Isidě, babylonský epos o Gilgamešovi, staroindické Vědy a Upanišády). Zde se jedná především o shodu v symbolice, o společné teze o vzniku života z původního chaosu, o povaze lidí a bohů (Kefer, 1974, s. 45).

Ad 4) Jsou známy praktiky které navozují zážitky poukazující na existenci jiných, neviditelných dimenzí jsoucna (Kefer, 1974, s. 45).

Neobecněji lze charakteristiku magického pojetí světa vyjádřit ve třech tezích. Ty mají pro povrchního pozorovatele povahu dogmatu, ale jsou výsledkem nepředstavitelného dlouhodobého a starého poznání, které nebylo omezeno jen na konvenční gnoseologické formy: 1) Vše je ve své podstatě jedno, 2) vše tajemně souvisí se vším a má esoterní význam, 3) Vše je dvojitě polarizováno, vibruje a vytváří absolutní rovnováhu (Kefer, 1974, s. 46).

Magický obraz světa je pochopitelný a sdělitelný jen ve formě magického myšlení, jak tvrdí Universalisté.

2.5. Exoterní výklad magie

Ačkoliv teorie magického dění vychází z postulátu existence světa, který je nepřístupný konvenčním formám poznávání, mohou být základní poznatky magie jako světového názoru, či magie jako hermetické ontologie, formulovány v jazyce konvenčních věd. S tím, že se při tom objeví určitá zjednodušení. Magická ontologie není v rozporu s některými tradičními metafyzickými systémy, pouze je doplňuje nebo rozšiřuje. Mnoho magických prvků tak nacházíme ve filozofickém systému Hegela, Kanta, Schellinga a u řady moderních filozofů. Avšak i v případě, že člověk uvažuje z hlediska moderních věd, nachází magickou ontologii jako prohloubení obrazu moderní fyziky a biologie (Kefer, 1974, s. 50).

Správně poznamenal novodobý hermetik P. Piobb, že: „*Magie začíná tam, kde končí fyzika.*“ (Piobb, 1937, s. 12). V praxi to vypadá tak, že klasická ryze fyzikální hlediska musí být doplněna o hledisko tzv. „mentálního pole“ (Kefer, 1974, s. 51).

Postupem doby vznikají nová syntetická přírodovědecká díla, která znovu do přírody jako smysluplného systému věcí a jevů dosazují ideu boha a objevují dimenzi transcendentna. Bylo by nejspíš předčasné tvrdit, že současné moderní přírodní vědy již potvrzují hlubokou minulost hermetických teorému, avšak mohli bychom říci, že je tuší a mají vůli s nimi spolupracovat. Ačkoli se některé pokusy o systematický výklad okultních jevů v jazyce fyziky ukázaly jako neplodné, některé jiné pokusy o výklad magie v jazyce přírodních věd pokročily nesporně dále během mnohaletého vývoje (Kefer, 1974, s. 52). Jako příklad bychom mohli uvést německého znalce magie Ernsta Schretela . Ten zastával již okolo roku 1920 názor, že magie je něco iracionálního a antimaterialistického , ale současně vysoce konkrétního. Dále je přesvědčen, že v teorii magie nachází uplatnění především jakási mechanistika, která v první řadě postihuje základy našeho vnímání objektivního světa. Člověk se naivně domnívá, že vnímá věci a že je těmito věcmi obklopen, avšak to, co vnímáme je dáno organizací našich smyslů, to je specifícností struktury a činnosti naší smyslové aparatury a je to pouhý výsek z nesmírně bohatšího spektra skutečnosti (Schretel, 1923). Schretel hovoří o tom, že vnímáme pouhé fragmenty a přirovnává to k fotografii věci, která postrádá barevnost a plasticitu. Avšak lze jít ještě dále. Podstata skutečnosti ve smyslu přírodních věd je energetická a tak „věci“ nejsou fakticky tím, za co je považujeme. Jsou to vlastně komplexy elementárních částic. Tím dochází ke sporům o pojetí hmoty, kterým se věnoval Werner Heisenberg, německý teoretický fyzik, matematik a filozof (Schretel, 1923).

2.6. Antropologické pojetí magie

Etnografové a kulturní antropologové studující čarodějnické praktiky přírodně žijících národů podali různé teorie magie. V nichž je pojem magie zaměňován s pojmem čarodějnictví. Vycházeli z psychologického respektive kulturně antropologického modelu čarodějnictví, rozšířili své pojetí magie i na původní prameny z Egypta a Babylonie. I když v těchto teoriích není vůbec brán zřetel k esoterním textům a vychází se pouze z čarodějních praktik. Avšak již ve staroegyptské literatuře je zapotřebí rozlišovat tzv. magické papyry, které obsahují různá zařikávání, např. na ochranu proti krokodýlům a hadům a „hermetické“, texty obsahující metafyzická témata. Není pochyb o tom, že obojí vyjadřuje dva různé kulturní jevy, a to profanovanou doktrínu a esoterismus. Proto je antropologické pojetí magie pochybné již ve formulaci svého předmětu. Předmětem zde není magie v tom smyslu, jak byla několikrát v této práci vymezena z hlediska hermetismu, nýbrž magie deformovaná jakousi primitivní psychologií (Kefer, 1974, s. 55).

Snad nejvýznamnějším představitelem pojetí magie jako čarodějnictví vycházejícího z primitivní psychiky byl skotský antropolog a pozitivista Sir James George Frazer, působící na konci 19. století (Frazer, 1900). Základy Frazerovy teze o magii se pak objevují v podstatě ve všech dalších reprezentativních teoriích magie. Ryze psychologický a v mnoha směrech odlišný přístup k pojetí magie reprezentuje německý historik Theodor Wilhelm Danzel (Danzel, 1928). Ve vztahu k náboženství ze sociologického hlediska zkoumal magii K. Beth (Beth, 1914). Nejsystematičtější způsobem však zkoumal magii jako kulturně antropologický jev v jednotě sociologických a psychologických hledisek francouzský antropolog a Marcel Mauss (Mauss, 1968). Se svým spolupracovníkem Henri Hubertem podal Mauss již na začátku 20. století reprezentativní teorii magie v díle *Esquisse d' une theorie générale de la magie in Année sociologique*. Tuto teorii pak Mauss v roce 1909 sám propracoval. Odstranil sice některé omyly Frazera, avšak v podstatě podle názoru Dr. Kefera nepřekonává pojetí magie jako čarodějnictví. Jediný, kdo zahrnul do svého pojetí magie též klasický hermetismus, byl dánský psycholog A. Lehmann, který však zůstal věrný v jeho době vládnoucímu názoru a interpretoval magii jako čirou pověru (Lehmann, 1908).

Nyní se pokusíme podat kritický výklad Hubertovy a Maussovy obecné teorie magie, jako reprezentativní antropologické doktríny z jejich společného a výše jmenovaného díla.

Hubert a Mauss vycházejí ve své obecné teorii magie z kritiky názorů J.G. Frazera, který zásadně chápe magii jako projev mentální inferiority, zaměřují se však především na kritickou analýzu jeho názorů a na vztah magie a náboženství. Frazer obojí odlišuje tak, že v magii platí princip kauzality, ale je chybně aplikován a tak se vrší zklamání z toho, že magická operace je neúčinná. Důsledkem je to, že přírodně žijící člověk přestane věřit na přírodní zákony a chápe přírodu jako reakci na neúspěch magie. Avšak proto, že magická činnost podobná činnosti vědecké a technické, je vlastně magie matkou věd a techniky. Magické praktiky se podle Frazera zakládají na užití dvou zákonů sympatie, podobnosti a styčnosti. Podle prvního zákona podobné působí na podobné a podle druhého zákona pak věci, které byly kdy spojeny, působí na sebe i potom, co byly odděleny (Kefer, 1974, s. 57). Frazer zastává názor, že podstatnou podmínkou magie je sympatie. Všechny magické obřady jsou totiž sympatické a všechny sympatické obřady jsou magické. Od náboženství si magie později vypůjčila zprostředkující elementy, na něž působí magický obřad. Jsou to bohové a démoni. Ale zatímco náboženství je prosebné povahy, magie je imperativní s projevem vůle ovládat a nikoliv pokořit se.

Pro úplnou teorii magie by bylo vhodné zkoumat, co největší množství „magií“, jak ve své společné publikaci poznamenávají Hubert a Mauss. Ovšem sami autoři se omezují pouze na „magie“ některých australských kmenů a na magii dvou národů plemena Irokézů. Jsou tím myšleni Huroni a Čerokézové (Kefer, 1974, s. 60).

Potíže však vznikají již s vymezováním pojmu magický jev. Magie má tři prvky, a to aktéra, činnost a představy (čaroděj, magický obřad a magická představa). Důležitým znakem magického činu je, že v něj věří celá skupina, celá magie je jevem tradice. Magické činy mohou být zaměňovány s takovými tradičními činnostmi, jako jsou právní akty, technické postupy a náboženské obřady. Obřady se ovšem objevují i v náboženských, právních a technických, či lékařských aktivitách. A často se tyto formy činností mísily s magií. Podobně umění a řemeslo mají tradiční charakter, který je vlastní magii. Průběh gest řemeslníka je tradičně již normovaný, jako gesta čaroděje, avšak efekty techniky jsou mechanické, kdežto magické akty jsou tradičními úkony se svébytnou skutečností (Kefer, 1974, s. 62).

Ve svých úvahách o sociologickém původu magie se Hubert a Mauss, dle hermetiků, dopouštějí většího, spíše zásadního omylu především v tom, že uvažují o magii v její deformované jevové formě, tj. uvažují o magii jako o čarodějnické praxi, v níž lze jen vystopovat rudimenty původní vědy mágů, a toto tvrzení hermetismus odmítá. To zde bylo již několikrát uvedeno jako základní omyl antropologických teorií magie, které jsou ve skutečnosti pouze teoriemi čarodějnictví (Kefer, 1974, s. 63).

Dalším významným znakem antropologicky pojaté magie je idea magické síly vyjádřené v pojmu mana. Protože se jedná o základní pojem antropologických teorií magie, věnujme mu pozornost (Kefer, 1974, s. 65).

Tajemná nadindividuální energie, moc či síla vázaná obvykle na určitá místa nebo na určité objekty se nazývá mana. Podle anglického antropologa Roberta Henryho Codringtona, který poprvé použil pojem mana, je to síla nebo vliv nefyzické, ale v určitém smyslu nadpřirozené povahy, není to ale zvláštní ulpívající moc (Kefer, 1974, s. 66). Pojem mana, který je podle Codringtona rozšířen v celé tichomořské oblasti Melanésie a jinými badateli je nacházen i jinde pod jinými termíny (čakan, orenda apod.), nemá ve všech kulturách zcela stejný obsah. Někdy je tato tajemná síla pojímána substanciálně, někde je vázána jen na zemřelé apod. (Kefer, 1974, s. 68).

Náš přehled antropologického pojetí magie by nebyl úplný, kdybychom se zde nezmínili o dalším důležitém jevu, totiž o mystické účasti, kterou jako důležitý pojem pro vysvětlení magického či mýtického myšlení zavedl francouzský filozof, známý svými studii o „primitivním myšlení“ Lucien Lévy-Bruhl. V pojmu mystické účasti či participace je vyjádřen zážitek identity člověka s přírodní věcí či jevem. Jedná se o psychické ztotožnění se s objektem, vycházející z dosud nediferencovaného vědomí odlišnosti subjektu a objektu, které je charakteristické pro příslušníky přírodně žijících národů (Lévy-Bruhl, 1912). Také kulturní člověk se může ztotožňovat s objekty, např. s automobilem atd. Lévy-Bruhlova teorie mystické participace se týká především ztotožnění se člena nějakého totemistického klanu nebo kmene se svým totemem (Lévy-Bruhl, 1912).

Kolektivní představy přírodně žijících národů (primitivů) se prý od našich současných představ liší podstatně tím, že mají mystickou povahu, a proto jsou spolu spojeny jinak, než je

tomu v naší mysli. Dle Lévy-Bruhla se jedná o to, že tyto kmeny poslouchají „jinou logiku“ a nazývá toto primitivní myšlení jako prelogické. Primitivní člověk nemá jednoduše nějakou ideu nebo nějaký obraz, nýbrž současně od nich něco očekává, jeho imaginace neprobíhá nikdy jen jako obyčejná imaginace. Představy jsou u něj vždy spojeny s očekáváním čehosi. Primitivně vnímající člověk vnímá svět v mystických souvislostech, které jsou však často jen náhodnými spojeními nesouvisejících jevů. Mystická participace je východiskem prelogického myšlení, na kterém je budován magický obraz světa a pro něž je charakteristické nahrazení zákona kontradikce principem participace. Podstatným znakem tohoto prelogického myšlení je jeho syntetičnost, asociace představ jsou zde dány obsahem představ samých. Toto zvláštní spojování představ v prelogickém myšlení je dáno podivnou funkcí paměti a jejího specifického materiálu, který je velmi konkrétní a silně emotivně akcentovaný s velkým množstvím detailů (Lévy-Bruhl, 1912).

Přehlednou- li Universalisté nyní antropologické teorie magie, které jsou zde uvedeny jako užší reprezentativní výčet, zjišťují především nejen jejich nejednotnost, v některých směrech i rozpornost, ale bohužel jejich nedostatek, že se nejedná vůbec o teorie magie, tj. magie ve smyslu esoterního vědění, ale jen jako pokusy o interpretaci etnologického materiálu týkajícího se obvykle lidového čarodějnictví přírodně žijících národů. Magii bychom však neměli vykládat z uvažování primitivních kmenů nebo z insuficientní psychiky „primitiva“ vůbec. Magie není psychologickou záležitostí a tak nemůže být ztotožňována s čarodějnickými praktikami těchto národů. Srovnáme-li prvky teoretické magie, jak se dochovaly, bohužel jen fragmentárně, v tzv. hermetických spisech starého Egypta a Řecka s prvními známými filozofickými soustavami, shledáváme je obsahově neobyčejně bohatými. Postoje akademické obce k magii by mohly být hlavně podle hermetiků a členů spolku Universalia smířlivější a přípustnější než tomu dosud bývalo (Kefer, 1974, s. 71).

2.7. Problém mýtu

Mýtus je zvláštní formou komunikace transempiricky nesdělitelného obsahu. Mýty, podle mnoha názorů tvoří jakousi prehistorii filozofie. Některé školy hovoří o transcendentním smyslu mýtu a staví mýtus jako formu komunikace proti konvenční formě myšlení, respektive proti logicko-praktickému poznávání. Existují i teorie, které vidí v mýtech produkt inferiorního primitivního myšlení. Dobrý přehled náhledů na podstatu mýtu podává

švýcarský theolog E. Buess ve své práci *Die Geschichte des mythischen Erkennenes* z roku 1953.

Slovníky definují mýty obvykle jako religiózně akcentované bajky o bozích a přírodních silách a rozeznávají zásadně teogonické a kosmogonické mýty. Podle německého paleontologa Edgara Dacquého je však třeba rozlišit mezi mýtem a pověstí. Pověst je prosté předávání nějaké události, naproti tomu mýty vykazují osobní zjevení metafyzického. Největším teoretikem mýtu v období romantismu, kdy byl zájem o mýtus znovu vzkříšen, byl však bezpochyby Friedrich Joseph Wilhelm Schelling. Podle Johanna Jakoba Bachofena, švýcarského náboženského historika, je v mýtech obsažena vzpomínka na skutečné události, mýty nejsou fikce, ale prožité osudy. Na Bachofenovu teorii mýtu přímo navázal Dacqué. Bachofen a před ním Schelling byli v západní vědě první, kdo poukázali na to, že mýty jsou symbolickým vyjádřením metafyzických pravd. Romantikové nazývali mýtus prapoezií lidského rodu. Bachofen osvětluje mýtus jako obraz pradávných dob a porozumění mýtu znamená ponořit se do vzpomínek na daleké časy. Obsah mýtu nelze však vědecky vysvětlit, neboť jde o vyobrazení prožitků a zážitků lidí ve světle náboženské víry. Mýtus je mateřský v protikladu k otcovskému racionálnímu logu. Mýtus je tak podle Bachofena nejen výrazem pradávne mateřsky, tj. iracionálně komponované lidské psychiky, je také prapůvodní filozofií světa a života (Bachofen, 1927). Naproti tomu Wilhelm Wundt, zakladatel vědecké psychologie, analyzuje ve své pověstné *Völkerpsychologii* mýtus jako čistě psychologický fenomén původního pohledu, to znamená u věcné analýzy mýtu, která je ovšem poplatná Wundtovým psychologickým názorům, dnes již dle předválečného spolku Universalia, překonaným (Wundt, 1885).

Mýtus vyjadřuje transcendentní smysl dění, nebo transcendentní strukturu světa a života. Je metafyzickým obrazem stvoření, které jako metafyzické dění komunikuje v symbolech. Proto je mýtus symbolickým vyjádřením transempirického a jeho klíčem je symbol. Současně tedy reprezentuje mýtus specifický způsob poznávání, který je vyjádřen v pojmu mýtického nebo magického myšlení. Mýtus odpovídá na otázky vtírající se lidskému duchu jako základní otázky po původu všeho existujícího. Souhrnně vzato tedy problém mýtu vystupuje jako problém specifické formy sdělení. Je to současně problém původu tohoto sdělení, jeho obsahu a jeho epistemologické hodnoty. V akademickém pohledu je mýtus chápán jako předfilozofický pokus o formulaci a zodpovězení otázek, odkud pocházíme, kdo nás stvořil, jaký to má všechno okolo nás smysl, které se vtírají do mysli každému

uvažujícímu člověku. Teprve po mýtickém období prý docházelo k formování filozofického jazyka. Avšak nejzávažnější je otázka, zda mýtus je projevem naivity a mentální, či jazykové inferiority, či zda je specifický tím, že má specifický předmět (Kefer, 1974, s. 76).

Hermetikové se spíše kloní k poslednímu pojetí. Mýtus je jim specifickým sdělením proto, že komunikuje specifický obsah. To, co je předmětem mýtu, není sdělitelné jinak, než prostřednictvím a formou symbolu. Symbolický jazyk mýtu není dán inferioritou tvůrce mýtu, ale inferioritou konvenčního jazyka. Tvůrce mýtu je v situaci analogické situaci básníka, který vymýšlí metafory, aby vyjádřil své pocity. Také mýtus je vyjádřením pocitů, ale navíc je vyjádřením poznání, jehož evidence má své kořeny v hlubinách lidské psychiky

Mýtus vyjadřuje tvář tohoto setkání, které je temným vyjádřením, protože je to temné tušení určitých pravd (Kefer, 1974, s. 79).

2.8. Teorie Mýtu

Systematickou teorii, či lépe filozofii mýtu podal německý romantický filozof W. F. Schelling na konci 18. století. V této filozofii mýtu je zdůrazněna jeho zážitková stránka. Mytologie je prožitá historie bohů. Mýtus tak vyjadřuje původní zážitek božství, prožitkový vztah člověka k bohu, nikoliv však k bohu jako něčemu abstraktnímu, k bohu jako ideji, nýbrž k bohu projevenému ve světě a v životě (Schelling, 1809).

Schelling se zabýval filozofií mýtu na mnoha stránkách svého díle, nejen v citovaném spise. Své pojetí mýtu několikrát přeformuloval. Mýtus vyjadřuje ústní podání z dob, kdy národy žily ve stavu jakéhosi dětství, tedy z dob před vznikem písma. A protože v nejstarší řeči chyběly zcela filozofické pojmy, užívala obrazů a psychické obsahy vyjadřovala fyzickými příměry. Historicky je však nutno, zdůrazňuje Schelling, rozlišovat pověsti (ságy) a mýty jako filozofémy skryté v obrazovém myšlení, v němž je jedna idea převáděna do roviny smyslového obrazu. Již básník Dante spatřoval v mýtu skryté filozofické myšlenky. Schelling toto pojetí systematicky rozvedl. Současně je Schelling zřejmě první, kdo nestaví mýtus do negativního světla inferiorního myšlení, ale chápe mýtické myšlení jako gnoseologickou formu svého druhu. Mýtus překonává nedostatek řeči zachytit a vyjádřit metafyzické pravdy, to co za povrchem věcí a jevů je božské, transcendentní. Avšak lze jít ještě dále a klást hypotézu, že toto transcendentní bylo původně nazíráno přímo, jelikož

kognitivní aparát předhistorického člověka byl jiný. Pojem mýtu u Schellinga vyjadřuje jednotu religiózního a estetického a to proto, že nejvyšším aktem rozumu sjednocujícím všechny ideje je estetický akt – pravda a dobro se sjednocují v kráse. Proto je též Schellingova filozofie umění nazývána estetickým idealismem a není to filozofie umění v konvenčním slova smyslu, nýbrž esteticky odvozovaná metafyzika (Schelling, 1802, s. 386).

Jiné filozofické stanovisko zaujal k mýtu německý filozof a novokantovec Ernst Cassirer. Podle Cassirera existuje více forem poznávání a mýtus reprezentuje jednu z nich. Je jedním z možných způsobů myšlení, jednou z forem vědomí. Jako obraz má mýtus objektivní platnost, avšak jako „svět pouhých představ“ reprezentuje mýtus nižší stupeň objektivity. Za podstatný znak mýtického myšlení pokládá Cassirer nerespektování rozdílu mezi myšlením a bytím, mezi realitou a idealitou (Kefer, 1974, s. 81).

Svět představ je v mýtu zaměněn se světem skutečným, mysl a bytí zde ještě nejsou odděleny, nevyvinulo se dosud vědomí tohoto rozdílu, existuje jediná skutečnost, zahrnující v sobě mysl i bytí. V tomto smyslu reprezentuje mýtus původní formu poznávání odpovídající dosud nevyvinutému vědomí. Proto též v mýtu neexistuje srovnávání myšlení se skutečností a všechny jevy jsou stejnorodé. Navíc neexistuje v mýtu rozlišení představy a jejího předmětu, skutečnosti a jejího obrazu. Mýtus sám může být analyzován z jakéhosi vyššího aspektu, z hlediska logického myšlení což reprezentuje jakýsi pohled na mýtus zvenčí a umožňuje identifikovat podstatný znak mýtu, totiž ztotožnění mysli a bytí. V samotném mýtu je toto rozlišení nemožné. Mýtická totožnost mysli a bytí se projevuje i jako totožnost názvu a skutečnosti. Název je tím samým, co je jím nazýváno. Slovo je tím, co označuje, a proto také vyslovené slovo je totožné s činem a vyslovení slova je aktem tvůrčím, měnícím skutečnost v její materiální struktuře – to je východiskem magické funkce slov. Základním znakem mýtického myšlení je podle Cassirera princip totožnosti (Kefer, 1974, s. 82).

Jinou teorii mýtu podal filozof rumunského původu Mircea Eliade. Eliade navazuje ve své apoteóze symbolického myšlení, respektive gnoseologické funkce symbolu, přímo na Bachofena a vychází též z teorie archetypů, když hovoří o nadhistorických stránkách psychiky. O stránkách v nichž se právě uskutečňuje psychologický vztah člověka k symbolu. Tento filozof se domnívá, že každý člověk v sobě uchovává velkou část lidství

prehistorického a tato prehistorická stránka osobnosti se neztrácí, ale je naopak trvalá (Eliade, 1952).

Další teorii mýtu, stojící již na pomezí scientismu, ale zahrnující dosud klasická romantická hlediska reprezentuje *dílo Le mythe et l'homme* Rogera Cailloise z roku 1938 a *dílo L'homme et le sacré* 1950. Podle tohoto autora jsou zdrojem mýtu přírodní jevy, které jsou afektogenní, jako bouře, zatmění slunce, fáze měsíce, denní dráha slunce atd. Mytologie je pak jakousi transpozicí atmosférických jevů. Caillois tvrdí, že mýty mají vnější původ (přírodní úkazy), ale současně se řídí vlastní vnitřní dialektikou. Caillois kritizuje psychoanalytické pojetí mýtu, avšak ponechává mu určitou roli. Chceme-li určit funkci mýtu, je třeba jít ve směru psychoanalýzy, ale současně překročit její hranice a obrátit se k biologii, resp. interpretovat biologická fakta. Lecjaký Universalista však mohl říci, že Cailloisova psychologická interpretace mýtu je dost umělá.

Mytologie je produktem kolektivního nevědomí, obsahuje odpovědi na otázky, které se lidské duši vtírají jako věčné problémy, současně ale obsahuje reflexi duše vůbec, neboť jejím zdrojem je především prapočátek, kdy duše a svět byly jedno, vědomí ve smyslu rozlišení subjektu a objektu v rovině pojmové ještě neexistovalo, jak poukazují ve svých spisech Univesalisté. Vývoj jedince opakuje vývoj celého druhu i v rovině psychologické a jestliže mytologie je zdrojem poučení, jak se v konfrontaci se světem vyvíjelo lidské vědomí, fylogeneticky je též zdrojem poučení pro problémy individuální psychiky, zvláště dítěte a psychicky nemocného jedince, jelikož psychická choroba je často regresí k mýtickému myšlení. Mohli bychom tedy říci, že studium mytologie není tedy prováděno jen pro mytologii samotnou, ale má i praktický psychologický význam, zvláště v psychoterapii (Kefer, 1974, s. 90).

2.9. Symbol

Symbole obklopují lidstvo už od nepaměti. Co hledat za tímto pojmem? Uvedla bych příklad definice z Hoffmeisterova filozofického slovníku, kde se vychází z řeckého termínu „symbolon“. To znamená smíchané či smíšené (Hoffmeister, 1944, s. 671). Jedná se o takové znamení nebo obraz, v němž není rozdíl mezi smyslovým obrazem a abstraktním významem. Smysl a obraz se nedokonale prolínají. Smysl něčeho je vyjadřován v obraze. Obrazem se ale nemyslí jen vizuální útvar, nýbrž smyslový útvar vůbec (Kefer, 1974, s. 94).

Symbol je krátce řečeno obraz nebo obrazec, který něco zastupuje a to tak, že toto zastoupené vysvětluje, že je činí přístupným našemu poznání a to v míře přesahující konvenční možnosti dané verbalizací a pojmovým myšlením. Znamená to, že symbol vykazuje podstatu věci nebo jevu, který zastupuje. V tomto smyslu stojí jako nástroj poznávání a sdělování vedle pojmu (Kefer, 1974, s. 96).

Velice plasticky vyjádřil rozdíl symbolu a slova, resp. pojmu J. J. Bachofen. Ten praví, že symbol vzbuzuje tušení, řeč může jen vysvětlovat či objasňovat. Symbol silně atakuje současně na veškeré stránky lidského ducha, řeč dokáže vyjádřit pouze jednu aktuální myšlenku. Až k nejtajemnějším hlubinám duše vniká symbol kořeny, řeč se dotýká zlehka povrchu rozumu. Pouze symbol dokáže sjednotit nejrůznější v jeden celek. Mluva řadí rozdělené k sobě a přináší k vědomí vždy jen zlomkovitě to, co aby bylo pochopeno, musí nutně být převedeno do pohledu ducha. Slova činí nekonečné konečným, symboly přenáší ducha přes hranice konečného a existujícího světa. Probouzejí tušení, jsou to znamení nevysvětlitelného a nevyčerpatelného, mystického (Bachofen, 1927, s. 60).

Gnoseologická hodnota symbolu spočívá především v tom, že zachycuje jednotu protikladů, z níž je vybudován pohyb všeho existujícího a že tento pohyb plasticky vyjadřuje. Tím překonává omezenou hodnotu pojmů, jejichž funkce je především třídící a které nejsou s to vyjadřovat skutečný pohyb existujícího. Magické myšlení, jehož nástrojem je symbol, je formou bytí. Můžeme tuto tezi zpřesnit tak, že zdůrazníme, že je formou předhistorického bytí a umožňuje tak bezprostřední kontakt s démonickým, ve kterém se vykazuje substanciální stránka všeho jsoucího. Obsahem magického myšlení je démonické bytí. Symboly do našeho života nevstupují izolovaně, ale v určitých kompozicích, kterých je zapotřebí si všimnout.

3. Spolek Universalia a Jan Kefer

O hermetickém spolku Universalia byly napsány již dvě vysokoškolské práce a několik dalších publikací, které sepsal například Martin Jůna, rodák z Jindřichova Hradce, který se problematikou a působením nejen výše jmenovaného spolku, ale i samotným Dr. Janem Keferem zabývá i v současnosti. Jako další osoby zasvěcené do této náležitosti mohou jmenovat profesora Milana Nakonečného, jehož kniha *Novodobý český hermetismus* je hojně rozšířena v povědomí osob, zabývajících se touto prastarou naukou. Nechtěla bych v této části své práce upadnout do prostého a strohého líčení dat a údajů o tomto sdružení a už vůbec ne o Dr. Janu Keferovi. Bohužel, mnoho členů spolku předválečné Universalie, ne-li všichni jsou již po smrti a tak bude přece jenom zapotřebí uvést faktografická schémata pro přiblížení těchto dvou veličin.

3.1. Magický spolek Universalia

Po první světové válce se začaly rozvíjet různé aktivity lidí, jenž byli fascinováni okultními a esoterickými naukami. Nejspíš jakási kolektivní obrana a ochrana před hrůzami z války zapůsobila ve vědomí těchto osob a samozřejmě i čisté nadšení pro toto zajímavé odvětví a tak začaly vznikat okultní, esoterické a jiné magické spolky jako kroužek U tří korunovaných sloupů, který se zabýval hermetismem a zednářstvím, založený v roce 1899, nebo kroužek U Modré hvězdy založený v roce 1891 v Českých Budějovicích, zabývající se spiritismem a okultismem, dále pak Stříbrný Kruh založený okolo roku 1918, jehož členem byl i slavný český spisovatel Otokar Březina, zabývající se tématem slovanství, zednářství a mystiky, kroužek Theofana Abby, jenž se věnoval alchymii a jehož členem byl i již zmíněný Dr. Milan Nakonečný, byl založen ve 20. letech minulého století v Praze (Jůna, 2013, s. 41, 44).

Dva roky po skončení první světové války, tedy v roce 1920, se v Praze zaregistroval spolek *Volného sdružení pracovníků okultních*. Předsedou této organizace byl zvolen Petr Pavel Kohout, známý později jako Pierre de Lasenic a následovně se předsedou stal Ing. Karel Mach. Tento kroužek se sestával ze zájemců o hermetismus, ale o členech a akcích tohoto spolku není více známo. Právě z onoho kroužku a několika dalších okultních spolků se 24. června 1927 vytvořilo sdružení *Universalia – Společnost českých hermetiků*.

Jak vzpomíná pan Jaroslav Novák v časopise Logos z roku 1934 k sedmiletému výročí založení tohoto spolku: „V den svatého Jana Křtitele, dne 24. 6.1927 bylo utvořeno volné sdružení českých hermetiků z různých skupin esoterních. Dne 4. května 1930 ustavila se společnost jako spolek řádně uznáný. Byly ustanoveny skupiny v zahraničí – Mnichov, Padova, Řím, od roku 1931 též v Paříži.“ (Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury, 1934). Pobočky měla Universalie i v dalších českých a slovenských městech. Jednalo se o Kladno, Hradec Králové, Brno, Plzeň, Havlíčkův Brod, Třinec, Bratislavu, Nové Město nad Váhom a Liptovský Mikuláš.

Dne 20. března 1930, měsíc po požádání Dr. Jana Kefera o veřejnou registraci na Ministerstvu vnitra nepolitický spolek začal oficiálně fungovat. Rokem 1930 se tedy započalo s veřejnými aktivitami a přednáškami. Co tedy bylo stěžejním zájmem a posláním společnosti? Jednalo o filozofii, propagaci hermetismu v tehdejší Československu, sjednocování a propracovávání jednotlivých esoterických a okultních nauk. Vše mělo vrcholit a zrcadlit se v lepším českém člověku, který bude posílen duchem a i tělem. Jako další osvětlující zdroj o tomto sdružení vypovídá časopis Logos z roku 1934, vydávaný samotnou Universalii. Ten popisuje Universalii v duchu vědecké skupiny z akademické oblasti, která z vlastní iniciativy zkoumala obory metapsychiky, psychometrie, v další řadě to byl kruh náboženských myslitelů, soustředěným kolem Josefa Kmínka, několik kruhů spiritistů, kteří pracovali na obecných vzorech, také representanti čelních esoterních skupin, tvořící jakýsi ideový patronát (Aktuality. *Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury*, 1934, roč. 1, č.1, s. 65-66). Cíle spolku už jsou známy, nyní bych se obrátila na vnitřní strukturu a fungování Universalie. Universalie se dle popisu M. Jůny dělila na vnější kruh, složený z členstva, jenž byl veden voleným výborem s předsedou a esoterní kruh, složený výhradně z členů zakládajících, který byl rozdělen na tři stupně se čtyřmi vývojovými etapami. Členové třetího stupně mohli být zároveň členy Mezinárodní rady, tedy nejvyšší ideové instance Universalie. Jejím úkolem bylo řešit spory mezi členy a dohlížet na chod společnosti (Jůna, 2013, s. 45). Svou činnost a zájmy prezentovali v časopise *Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury*, který vznikl v roce 1934 a v roce 1940 svou činnost ukončil. Nejčastějšími přispěvateli byli pánové Dr. Jan Kefer, předseda Universalie od roku 1937 a redigent časopisu, Josef Kmínek, František Kabelák, velký znalec kabaly a Pierre de Lasenic, který se odstěhoval do Francie a založil tam odnož Universalie, a to *Universalie loge de France*. Společnost však nevydávala pouze časopis Logos, ale i vydávala i další okultní a autorskou

literaturu. Jako příklad uvedu Klíčky Šalamounovy, Encyklopedie Zapomenutého vědění: A., atd. Universalia také začala vydávat lístkovou Encyklopedii okultismu, filosofie a mythologie, toto dílo bohužel zůstalo nedopsáno (Nakonečný, M.: Vznik a poslání bývalé Universalie. *Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury*, 1990/8).

Spolek Universalia znovuobnovil v roce 1936 tzv. Svobodnou školu věd hermetických. Tato škola si nesla svůj odkaz z činnosti Dr. Otakara Grieseho na počátku 20. století, který čerpal především z Elifase Léviho a markýze Stanislase de Guaity. Škola sídlila v Praze a vedl ji Oldřich Eliáš.

3.2. Přednášky spolku Universalia

Jako zajímavost přikládám zkrácené opisy letáčků, jež vlastnil pan Ladislav Málek na sklonku roku 1937 a jejichž obsah zde zveřejňuji:

„Svobodná škola věd hermetických, III. Ročník.“

„Svobodná škola hermetických věd je jediné československé učiliště, které umožňuje každému vzdělání se v praktickém okultismu od začátku až po samostatnou praktickou činnost. Kursy a praktická cvičení jsou rozpočteny na jeden rok. Vyučuje se způsobem každému srozumitelným, pravidelně každé pondělí od 19 do 22 hodin. Jedna hodina je věnována přednášce a dvě hodiny praktickému cvičení, ve kterém je látka podrobně osvětlena, takže posluchač ovládne látku i prakticky. Každý posluchač sestaví se pod dohledem vedoucího vlastní horoskop, který se naučí vykládati; zároveň si vypočte transity a na základě individuálního schématu vnikne do teorie a praxe astrologické. V alchymii ovládne teorii hmoty a přeměn a naučí se připravit spagyrickou esenci. V magii ovládne mentální magii a počátky důležitějších prací.“

Program přednášek a cvičení:

3.ledna: Úvod do okultismu a hermetismu

10.ledna: Dějiny okultismu

17.ledna: Úvod do astrologie

24.ledna: Druhy horoskopu

- 31.ledna: Sestavení nativního schématu
7. února: výklad schématu. Znamení a domy
14. února: Planety a superplanety
- 21.února: Šířky, deklinace, body
- 28.února: Transity
- 7.března: Výklad transítů
- 14.března: Divinační technika.
21. března: Jak čelíti osudu.
28. března: Astromagie
- 4.dubna: Úvod do alchymie.
11. dubna: Teorie hmoty a přeměn
25. dubna: Alchymická laboratoř,...

Samozřejmě následuje výčet přednášek až do prosince roku 1938, ale mou snahou bylo naznačení obsahu přednášek pro lepší představu čtenáře této práce.

Z druhého letáčku si můžete udělat představu, kdo všechno za touto akcí stál.

„Universalia“,

Společnost čl. hermetiků, Praha XVI. Švandova 11, dovoluje si vás pozvati na veřejné přednášky z oboru esoterismu, které se konají každý čtvrtek o 19. Hodině v kavárně Louvre, PrahaII., Národní tř.

Program :

6. ledna: Slovanská mystika (Dr. A. Smíchovský)
- 13.ledna: Metody psychometrie (F.Kabelák)
- 20.ledna: Astrologie a lékařství (E. Hejna)

- 27.ledna: Prostor a čas (Dr. Jan Kefer)
3. února: Arijská mystika (V. Lexa)
10. února: Theosofie a Krišnamurti (V. Holý)
- 17.února: Okultismus u J. de Maistre (Dr. A. Smíchovský)
- 4.února: Meduimita (MuDr. Jan Šimsa)
3. března: Kabbalistická teurgie (F. Kabelák)
10. března: Idea svobodného zednářství (St. Novák)
17. března: Moderní magie (Dr. Jan Kefer)
24. března: Úvod do parapsychologie (Dr. Jan Šimsa)
37. března: Tajné společnosti (Dr. A. Smíchovský)
7. dubna: Mystická kontemplace (Dr. Jan Kefer)
14. dubna: Koncentrační metody (F. Kabelák)
- 21.dubna: Chemie a alchymie (E.Hejna),...

Režijní příspěvek za přednášku Kč 1.- (od 19 do 20 hodin). Za seminární cvičení (od 20 do 22 hodin) Kč 1.-. Po každé přednášce následovala debata.

Vyučujícími byli nejčastěji Dr. Jan Kefer, František Kabelák, Erik Hejna, Pierre de Lasenic, jenž později z Universalie odešel pro vnitřní neshody s Dr. Keferem a založil si svůj další spolek jménem Horev – klub, jenž byl více stažený do sebe a nerad mezi sebou viděl laickou veřejnost.

3.3. Magické evokace

V této práci bylo již o magii řečeno opravdu hodně z různých úhlu pohledu. Avšak čím se spolek Universalia nejvíce, kromě svého předsedy Jana Kefera, proslavil, ještě řečeno nebylo. Evokace je obyčejné slovo, ale jak už po přečtení této diplomové práce můžeme vědět, právě slovo a myšlenka má jakousi tajemnou a velmi působící sílu na okolní svět, jak bychom mohli vyčíst ze záznamu přednášek pana Málka. Evokace je vyvolání představ, jejich vybavení se a uvědomění si podvědomí.

Skupina kolem Dr. Kefera se mezi 30. a 40. pokusila o vyvolání evokací namířených proti německému diktátorovi Adolfu Hitlerovi (Jůna, 2013, s. 45). Ten, jak je všeobecně známo, nastoupil v roce 1933 k moci jako říšský kancléř a nijak zvlášť se netajil svou nesnášenlivostí a opovržením ke slovanským národům, kterým během let své vlády chystal nezvratný osud kdesi daleko na Východě. V Československu se projevil jeho rozpínavé touhy již v říjnu 1938, kdy došlo k německé okupaci pohraničí, tzv. Sudet. Kompletní obsazení republiky bylo dokonáno 15. března 1939.

Z vyprávění Ladislava Málka víme o třech nebo čtyřech provedených evokacích, avšak tyto informace se v různých článcích a výpovědích liší. Zřejmě nebude již nikdy objasněno, kolik se jich uskutečnilo a kdo všechno se na oněch akcích podílel a s jakým úspěchem, jelikož provozování těchto protihitlerovsky zaměřených seancí by při prozrazení stálo jednotlivé účastníky a dost možná i jejich rodiny život.

Pan Dr. Jan Kefer spolu s Františkem Kabelákem navštívil prezidenta republiky Dr. Edvarda Beneše. Při půlhodinovém rozhovoru se snažili prezidenta Beneše přemluvit, že spolek Universalia je schopen magickými evokacemi negativně působit na Adolfa Hitlera a dokáže jej tímto zlikvidovat. Dr. Kefer chtěl za pomoci magického shluku a saturnského náboje sil, jež budou připraveny zasáhnout na důležitých místech, na kterých nepřátelská armáda usne, jakmile na ně vstoupí. (Jůna, 2013, s. 161, 44). Magikové razí teorii, že každý člověk má své astrální dvojče a pokud na toto dvojče bude zaútočeno, projeví se útok i na fyzickém těle konkrétní osoby (Přednášky Universalia, leden 1939). Beneš, jenž byl informován prý i o velké finanční nákladnosti, nesouhlasil a rozhodl se z důvodu spřátelené a, nutno podotknout, domnělé zahraniční pomoci, nevyužít služeb spolku Universalia.

Po válce však udělil Dr. Janu Keferovi 16. února 1946 prezident Edvard Beneš in memoriam nejvýznamnější odbojové vyznamenání „Československý válečný kříž 1939“, jak mi bylo při osobním rozhovoru v roce 2012 sděleno synem pana Kefera, Reginaldem.

Dr. Kefer a jeho kolegové se proto rozhodli konat na vlastní pěst. První magická evokace pro odvrácení nacistického zla se uskutečnila v brdských lesích na jaře roku 1938. Uskutečnila se v blízké době po návštěvě prezidenta. Druhá operace se uskutečnila v září roku 1940 v soukromé vile pana ředitele Karlíka v Mirošovicích u Prahy. Patrně předposlední evokace se udála na chatě Dr. Otty Myslíka ve Hlásné Třebáni, avšak jiný pamětník uvádí, že to bylo 13. dubna 1941 v pět hodin ráno v pražském bytě Dr. Kefera. Při této evokaci mělo dojít ke zjevení bližší neidentifikovatelné inteligence, genia Jezalele, jenž měl Dr. Keferovi oznámit úspěch akce a záchranu od nacistických okupantů, ale za cenu jeho smrti. Tyto dvě poslední evokace splývají v tu třetí, ale pravda se nejspíše bude nacházet ve zdroji pana Martina Jůny, který ve své práci tvrdí, že právě evokace z dubna 1941 se uskutečnila ráno v Pražském Hloubětíně. Ať to bylo jakkoliv, na Hitlera měl prý spadnout znenadání květináč, a to přímo na hlavu. To nebylo pokládáno za zdařilou seanci, ale podle pana profesora Josefa Píchy se narušilo ze zářijové operace astrální dvojčce německého kancléře Hitlera. Evokace jsou bohužel historicky nepodložené a můžeme se tedy jen domnívat, co se skutečně událo a co nikoliv (Jůna, 2013).

3.4. Úpadek Universalie a snaha o znovuoobnovení

V roce 1941 byla Universalie oficiálně úředně zrušena Gestapem a Dr. Jan Kefer zatčen. Nezůstalo jen u zavření tohoto spolku, ale přišli na řadu i další v této práci již zmiňované kroužky, kterým byla ukončena činnost. O obnovení Universalie se v prosinci 1945 pokoušelo mnoho jeho bývalých členů, například i pan Ladislav Málek, ale již bez valnějšího úspěchu. S úmrtím doktora Kefera přestala být slavnou hermetickou společností, jakou bývala před druhou světovou válkou, a již se ji nepodařilo uvést zcela do původního stavu. Samozřejmě ani poválečná doba a období komunismu řádnému fungování Universalie nepřálo. Mnoho členů bylo vyslýcháno StB (Jůna, str. 164, 2013).

Po revoluci v listopadu 1989 a pádu komunistického režimu dochází k rozhodnutí českých hermetiků a zájemců společnost vzkřísit a znovunavázat na úspěšná předválečná 30. a 40. léta. V létě roku 1990 se to skutečně podaří a v jejím čele stane profesor Milan Nakonečný, jenž si čile korespondoval i s panem Ladislavem Málkem. Dalšími osobnostmi

nové Universalie byli pánové Pavel Turnovský, Ladislav Moučka, šéfredaktor časopisu Logos a pozdější předseda spolku, Vladislav Zadrobílek, který ale po neshodách v únoru 1998 o přejmenování a záměnu písmene S za Z v názvu Universalie spolek opustil, avšak časopis zůstal plně v jeho rukou po dohodě členů nové Univerzalie a nadále jej vydává nakladatelství Trigon. Ta také k časopisu Logos vydávala oběžník Herold, který byl určen pro členy Universalie. Spolek Univerzalia sídlil opět v Praze a snažil se dle slov profesora Nákonečného navázat na prvorepublikovou tradici. O znovuoobnověm spolku Univesalia se můžeme dočíst v časopise Logos, že sám sebe charakterizoval těmito slovy: „*Universalie, společnost českých hermetiků, je dobrovolnou organizací sdružující badatele a přátele hermetismu a esoterismu všech kultur a civilizací. Tím navazuje na předválečnou společnost Universalie a pokračuje v její činnosti.*“ (Stanovy Universalie. *Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury*, 1990/ 8, s. 1).

Tato kapitola nemá v úmyslu se nijak dál věnovat současné podobě Univerzalie, neboť to nepovažuje za svůj primární cíl. Jednalo se především o vytvoření jakéhosi „otevřeného okénka“, které by přineslo neinformované veřejnosti alespoň takové informace, jež by osvětlily zajímavé osudy tohoto neméně zajímavého společenství.

3.5. Hermetik hermetiků Jan Kefer

O Janu Keferovi, kterého jsem sice osobně nikdy nepoznala, a to bohužel, jelikož se oprávněně domnívám, že bychom si mohli ve věcech týkajících se astrologie a příbuzných věd hermetických, rozumět. A domnívám se, že bychom si rozuměli i jako lidé. Vždyť můj pradědeček ho popisoval jako nesmírně laskavého člověka. Je jenom smůla, jak byl jeho život krátký a předčasně násilně ukončen. Co by tento muž mohl ještě vykonat a dokázat, kdyby mu bylo dáno o několik desítek let života navíc? Nebo jen o několik let? Tuto pravdu se již nikdy nedozvíme a můžeme se tedy jen dohadovat, co by tento, dle mého názoru, nejvzdělanější hermetik, člověk a velice osvícený muž své doby, ještě svému okolí předvedl. O panu Keferovi vyšlo od jeho úmrtí několik literárních prací, které se zabývali jeho životem a prací. Tyto údaje není problém si zjistit z webových stránek či právě literatury.

3.6. Cesta životem Jana Kefera

Ale i v této práci, která vznikla díky jeho osobě, je zapotřebí představit osobu Dr. Jana Kefera. Bez něho, by pak tato práce postrádala svého „ducha“ a opodstatnění.

Tak tedy, kdo byl, odkud pocházel, co prožil Jan Kefer, dle vzpomínek jeho syna Reginalda, pana Ladislava Málka a Martina Jůny.

Zpočátku se zhoršeným zrakem se narodil malý Jan 31. ledna 1906 v Novém Bydžově, jako syn Ludvíka Kefera narozeného 14.12.1863 v Řezně, potomka bavorské šlechty a majitele parní pily. Ani otec Jana Kefera neměl jednoduchý osud. Doplatil na svou dobrou povahu, kdy, jak říká jeho syn Reginald, potkal mizeru, který ho okradl o velkou část majetku. Tím pádem zkrachoval a jak mu velely jeho šlechtické geny, spáchal 29. 10. 1912 sebevraždu zastřelením. To bylo jeho synu Janovi něco kolem pěti nebo šesti let. Jak se „von Kefer“ dostal až do Nového Bydžova, když ani neuměl pořádně česky, není zcela jasné ani jeho vnukovi Reginaldu, který se podle svých slov snažil dědečkův osud a původ více objasnit, ale bez větších úspěchů. Jasné je však to, že maminka Dr. Kefera Theofila Bohumila Keferová, rozená Svobodová se narodila 25. 4. 1873 v Novém Bydžově jako dcera tamního měšťana a neuměla příliš německy. Jak došlo k seznámení s otcem Jana, není známo. Svě jedině dítě však vychovávala v „českém duchu“ a nikoliv německém. Zemřela 28. 5. 1930 v Praze. Jako zajímavost Reginald uvádí, že měli v Bydžově dva bernardýny, na nichž malý Jan jezdíval. Po vychození obecné školy v Novém Bydžově vystudoval v roce 1916 – 1924 gymnázium v Praze Bubenči, kam se přestěhoval s matkou po smrti otce, kde také složil maturitní zkoušku. V letech 1924 – 1928 studoval na Karlově univerzitě v Praze filozofickou fakultu, obor zeměpis a dějepis (Martin Jůna uvádí obor hudební estetiky a filozofie, jenž zakončil disertační prací *Problém melodie a jeho hudebně-estetické řešení*). Doktorát složil v roce 1928 s vyznamenáním. V krátkém období let 1924 - 1925 navštěvoval Státní školu knihovnickou a v posledním roce složil státní zkoušku, která ho opravňovala k práci ve vědeckých knihovnách. Pracoval jako odborný knihovník Národního muzea v Praze od roku 1924 a od roku 1938 byl zemským muzejním komisařem.

Zpracoval roku 1925 knihovnu Vojenského vědeckého ústavu, roku 1926 pak působil ve Strahovské knihovně a v roce 1929 v knihovně Vatikánské.

Byl to neskutečně nadaný lingvista. Vždyť ovládal plynne krom mateřského jazyka francouzský, německý, anglický, ruský a italský jazyk. Dále pak hebrejštinu, hindustánštinu,

sanskrt a překládal dokonce vědecké knihy z čínštiny. Za účelem studia procestoval Indii, Malou Asii, celý Balkánský poloostrov, Itálii, Francii, Rusko, Německo, Rakousko, Maďarsko, Anglii a Španělsko.

Kefer byl nadán i v oblasti hudby, neboť hrál od dětství na klavír a za nějaký čas sám hudební skladby komponoval. Tento zájem po něm podělil jeho syn Reginald Kefer, varhaník, dirigent několika oper, sbormistr a dramaturg.

Obdržel i několik literárních cen, např. ze Zeyerova fondu při Československé akademii věd a umění za své literární dílo (Jůna, 2013, s. 137).

Vědecky studoval hermetismus ve všech jeho disciplínách včetně astrologie a kabaly. Patrně kolem 20. let dochází k prohloubení zájmu o tajné vědy a okultismus. Naštěstí to, jak se dostal Dr. Kefer k těmto tajuplným vědám, nám vysvětlil on sám v roce 1941, kdy prohlásil, že již od svých čtrnácti let se začal zajímat o hermetické vědy. Avšak teprve studiem filozofie, psychologie a biologie na univerzitě byl přiveden k systematickému prostudování starověkých i středověkých, východních i západních kultur. Tím pádem byl uschopněn k tomu, aby z těchto vzácných zbytků hermetických nauk starých kultur mohl teoreticky vytvořit základy logicky vybudovaného systému. Tímto poukazuje na spisy, které sám vydal, a to *Encyklopedii okultismu*, *Praktickou astrologii*, *Theurgii magické evokace*, *Astrodiagnostiku*, *Encyklopedii zapomenutého vědění* a mnohé další články vydávané v různých časopisech. Sepsal *Syntetickou magii*, *Theurgii*, překládal z francouzštiny díla *Elifase Léviho*, *Tibetskou knihu mrtvých*, *Listy o královském umění*, *Alchymii a spagyrii* a mimo jiné spolupracoval na Komenského slovníku naučném. Redigoval časopis *Logos*, vydávaný *Universalii*.

Politice se Kefer spíše vyhýbal, ale rozhodně na ni měl jako český vlastenec svůj názor. Krátce působil v nově vzniklé křesťanské straně *Národní lidová strana*, kde působil jako šéfredaktor časopisu *Sociální boj*. Jinak jak bylo výše napsáno, stranu po krátké době opustil.

Mezníkem v Keferově životě bylo setkání s jeho o deset let mladší manželkou Dagmar Moosovou v roce 1935. Ta se narodila 14. 6. 1916 v Praze jako dcera vysokého úředníka ministerstva dopravy Ing. Moose a její maminka Anna Moosová navštěvovala přednášky *Universalie* a byla členkou spolku. Právě na jedné z letních přednášek, kam ji sebou vzala její matka Anna, se setkala Dagmar s Dr. Keferem. Na počátku července téhož roku pak byla

svatba. Dr. Kefer svou ženu zasvětil do téma astrologie až nakonec jeho žena, vypracovávala horoskopy sama. 27. 7. 1936 se jim narodil jejich jediný syn Reginald. Své zvláštní jméno tento veleúspěšný varhaník a hudebník, získal po rodinném příteli Dr. Reginaldu Albertu Hardingovi, se kterým se setkal jeho otec ve Vatikánu. Ten pak nabízel v nejisté politické situaci 30. let Keferovým „azyl“ ve Velké Británii, ale Dr. Kefer, to odmítl, neboť cítil silné svázání s Československem a jeho národem. Tím se jakoby dle slov jeho syna, odsoudil k vědomé záhubě.

Po vyhlášení protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 byli všichni vlastenci a vlastně kdokoliv ve smrtelném nebezpečí. To se týkalo i Dr. Kefera a jeho rodiny. On sám na svých přednáškách vystupoval protinacisticky, a to se muselo někde promítnout. Po několika magických evokacích a zradě člena Universalie Jiřího Arvéda Smíchovského si v červnu 1941 pro Dr. Kefera přišlo na jeho pražskou adresu Gestapo. To prohledalo celý byt, zabavilo mnoho vzácných a originálních děl a zapečetilo byt. Údajně byl zatčen za spolupráci s Anglií a nefašistickou částí Itálie, pod vedením hraběte Sforzi.

V tomto měsíci byla také pozastavena činnost Universalie. Dr. Kefer byl vězněn v několika žalářích. Nejdříve na Pankráci, Karlově náměstí a v Petschkově paláci. Zde ho navštěvovala manželka se synem Reginaldem. Manželka byla nacisty nucena, aby přemluvila manžela pro spolupráci s Němci, ale to Dr. Kefer vždy odmítl. Dále mu bylo vyhrožováno, že jeho syn, pokud nenaváže spolupráci, bude odvezen na převýchovu do Německa a nad všemi z Keferovy a Moosovy rodiny se vznášel stín smrti. V září 1941 byl Dr. Kefer deportován do koncentračního tábora Flossenbürg. Tam 3. 12. téhož roku zemřel, na bronchopneumonii – akutní zápal plic. Dlouhé roky panovaly dohady mezi veřejností, jak skutečně zemřel. Vyrojilo se několik verzí o jeho skonu, ale odpověď našel až po sedmdesáti letech jeho syn v odtajněných amerických archivech. Bohužel ani maminka Reginalda, Dagmar, nedopadla vůbec dobře. Po půl roce od smrti svého manžela umírá na několik menších infarktů a syna vychovávají prarodiče Moosovy.

To byl konec Jana Kefera, na kterého mohli lidé pro jeho skvělou povahu vzpomínat jen v dobrém.

4. Nepublikované zápisy a život Ladislava Málka

V závěrečné kapitole diplomové práce jsem se rozhodla uveřejnit nepublikované zápisy a životní cestu, i skrz spolek Universalia, pana Ladislava Málka. Rozhodně má tento člen a stenograf Universalie nezastupitelné místo v jejich dějinách a osudu Jana Kefera, potažmo spisů a stenografických záznamů, které by bez jeho obětavé a náročné práce nikdy neviděly světlo světa nebo skončili zapomenuty v přehlížených zákoutích. Mnoho zápisů, děl a článků se ztratilo již na začátku války, kdy byl byt doktora Jana Kefera zapečetěn Gestapem a celá knihovna spolu se vzácnými knihami byla zabavena, odvezena a její osud není přesně znám. Avšak právě i na tuto část Keferova života měl tou dobou mladý Ladislav Málek nemalý vliv.

4.1. Stenograf Ladislav Málek

Pan Málek, se narodil ve znamení Blíženců 16. června 1913 v malé vesničce Horní Bradlo v domku čp. 13 na okraji Polomského pralesa v Železných horách. Jeho maminka Františka, rozená Eisová, narozena 16. 11. 1883, pocházela též z Horního Bradla. Dne 7. 11. 1905 se provdala za Václava Málka. Ten se narodil 8. 9. 1877 ve vesničce Sloupno na Havlíčkobrodsku, kde se těžil kámen. Z manželství se narodili tři děti, ale dvě v dětském věku zemřeli a zbyl jim jediný syn Ladislav. Václav, otec pana Ladislava Málka, zemřel na tuberkulozu, která u něho byla diagnostikována za první světové války, dne 6. 3. 1921. Maminka Ladislava se podruhé provdala za Františka Jelínka nar. 12. 3. 1885 – 22. 4. 1966, kováře ze Sloupna. Spolu měli dceru Miloslavu Jelínkovou, provdanou Slanařovou, narozenou 3. 5. 1924 – 9. 7. 2007, která po celá život bydlela v Horním Bradle.

Ladislav Málek po vychození měšťanské školy v nedaleké Trhové Kamenici studoval na Veřejné obchodní škole v tehdejší Německém Brodě, v současnosti Havlíčkově Brodě. Byl to vynikající student, který domů nosil vysvědčení pokaždé s vyznamenáním. Právě na této škole se perfektním způsobem naučil těsnopisu, což později využil při zaznamenávání Keferových přednášek. Studia úspěšně ukončil 27. 6. 1931 a odjel za prací do Prahy. V hlavním městě získal práci jako úředník v Ústřední sociální pojišťovně na přímluvu svého strýce Františka Eise, starosty Horního Bradla a člena Sociálně demokratické strany a byl zde zaměstnán až do 30. 4. 1944. Předposlední válečný rok se odstěhoval zpět na venkov, a to do obce Trhová Kamenice, přibližně 4 km vzdálené od jeho rodiště v Horním Bradle.

Zde potkal svou nastávající ženu Annu Hospodkovou, narozenou 25. 7. 1920 – 21. 9. 1992. Ta po ukončení Učitelského ústavu v Chrudimi učila v malotřídní školách v blízkém okolí Trhové Kamenice jako například Rváčově, Údavech, Chlumu a následovně i Trhové Kamenici. Mezi lidmi byla velice oblíbena pro svoji mírnou a hodnou povahu. První červencový den rok 1944 se konala svatba a novomanželé Málkovi zůstali bydlet v domě čp. 63 na náměstí v Trhové Kamenici. Postupně se jim narodily tři děti. Syn Jan Málek, nar. 1945, povoláním strojní inženýr, Ladislav Málek, nar. 1948, povoláním zemědělský inženýr a nejmladší dcera Eva Málková, provdaná Dušková, narozena v roce 1952, ekonomka.

V roce 1973 odešel pan Ladislav Málek do penze. Od odchodu z Prahy pracoval v Hlinsku v uhelných skladech jako účetní a plánovač.

Během svého života byl velice zručný ve všech možných řemeslech. Ať už se jednalo o zednické či truhlářské práce, neměl s jejich zvládnutím problém. Po roce 1950 se začal věnovat své nejoblíbenější zálibě, včelaření. Byl i členem Včelařského sdružení v Trhové Kamenici. Na stavební pozemek v Horním Bradle si pořídil starý včelín, který se stal později základem jeho odpočinkové chaty s malinkou vodní nádrží, ve které jsem se ve dvou letech téměř utopila. Včely měl i doma v Trhové Kamenici na zahradě. Pan Málek byl také nadaný v oblasti umělecké. Byl zdatným malířem a velice pěkně maloval hlavně olejovými barvami, tuší a uhlím. Živě se zajímal o historii Trhové Kamenice a svého rodného Bradla.

Další náplní v jeho penzionovaném věku bylo přepisování přednášek Dr. Jana Kefera na stroji z předem vytvořených poznámek z dob Universalie a také vypracovával horoskopy, ve kterých byl velice zblhlý. Horoskopy naučil vypracovávat i svou vnučku Ing. Janu Steckerovou, která se věnuje kineziologii a astrologii dodnes.

Pan Ladislav Málek zemřel 27. srpna 1997 a je pochován na trhovokamenickém hřbitově spolu se svou ženou.

4.2. Cesta do Universalie

Jak se vůbec přihodilo, že se pan Málek dostal do spolku Universalia a do těsné blízkosti jejího předsedy Dr. Jana Kefera a stal se jeho nejbližším spolupracovníkem a přítelem? Na to nám dává odpověď sám pan Málek v dopise faráři Františku Haškovi z roku 1970.

Tak se stalo, že vyzbrojen tužkou a zápisníkem, ocitl jsem se dne 3. ledna 1938 na přednášce v Universalii. Přednášejícím byl PhDr. Jan Kefer, jehož osobnost mě cele zaujala. Mladý, statný člověk, krásný zjev, 32 let, výborný řečník, skvělý přednes „s patra“ jak se říká. Látku ovládal suverénně a tento jeho plynulý projev jsem se pokusil stenografovat. Pochopitelně pro mne to bylo novum a také podle zjevu přítomných jsem nabyl dojmu, že jsem rozhodně jedním z nejmladších posluchačů (tehdy mi bylo 24 let). Přítomno mohlo být asi kolem 50 lidí, snad i více, spíše starších. Přednášku jsem doma přepsal na čisto, a poněvadž jsem některé věci vzhledem k novým mně neznámým pojmům nezapsal dobře, dotázal jsem se příště Dr. Kefera na tyto nejasnosti. Když to spatřil hezky napsané na řadě listů, byl nadšen a řekl, že ho musím navštívit a celou přednášku mu nadiktovat, že si ji na stroji přepíše a u něho že to doplníme. Tak bylo navázáno moje přátelství s tímto myslitelem. Přednášky se skutečně konaly dle programu dvakrát týdně s tím rozdílem, že ohlášený přednášející se často omluvil a místo něho přednášel pak vždy Dr. Kefer. Vždyť se psal rok 1938 a čím více se zachmuřovalo politické nebe (promiňte mi tu frázi, to se říká, když nějaký kanibal si usmyslí pozřít svoji nejbližší oběť!), tím více ubývalo posluchačů až konečně veškeré odium okultismu převzal na sebe Dr. Kefer. Tak to pokračovalo i v roce 1939 a v roce 1940; činnost spolku byla zastavena, v létě byl Dr. Kefer zatčen, nějaký čas vězněn na Karlově náměstí, později převezen do koncentráku, kde v prosinci roku 1941 zemřel. Jeho popel byl uložen do rodinné hrobky Na Malvazinkách v Praze. Po půl roce zemřela i jeho mladá manželka (26let), zanechavši po sobě synka, jehož výchovy se ujali prarodiče.

Byl jsem tedy přítomen rozkvětu, pomasínání i zániku tohoto spolku. Moje osobní dojmy by Vám mnoho neřekly. Příkládám jako účelnější věc jednu z posledních přednášek Dr. Kefera „Výklad prorocství Ezechiele“, který vám daleko lépe ozřejmí záměr a poslání Universalie – nebo vlastně doktora Kefera?

Konečně mohu-li sám něco přičinit, považuji Kefera za utěšitele, který přišel ohlásit nový čas, jehož šíření již blýská na obzoru. Svatý Jan 14/26: „Utěšitel pak Duch sv., kteréhož Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všechno, co jsem mluvil vám“.

Z dopisu Jana Málka Františku Haškovi ze dne 28. 2. 1970

4.3. Osud knihovny Dr. Kefera

Pan Dr. Kefer používal svůj byt na ulici Švandova 7 Smíchov jako sekretariát spolku Universalia. Zde bych chtěla využít svědectví jeho syna Reginalda, se kterým udělala paní Zuzana Zadrobílková, redaktorka časopisu Logos v roce 2011, rozhovor na stranách 33 - 35. který se k tomuto tématu vyjadřuje takto:

Tatínek měl svoje nejcennější knihy ve velké starožitné knihovně v jídelně. Tu Němci zapečetili celou, kolem dokola, do té nebylo možné nijak dostat. V předsíni byla velká skříň se všemi tisky Universalie, také zapečetěná. Následovně zajistili tátovu pracovnu, oblepili dveře kolem dokola páskou s pečeti. Za místem v pracovně, byly až ke stropu vystavěné police, které přetékali knihami, a tak Gestapu ušlo, že za nimi jsou schované nepoužívané dveře do jídelny, které z druhé strany zakrývala těžká starožitná skříň. Když se v jídelně ta kredenc odtáhla od stěny, nepoužívané dveře se otevřely a vyprázdnilo se několik polic knih. Dalo se tudý do zapečetěné pracovny proniknout. Tuhle akci vyprovokoval strýc Moos, protože prý měl u táty schované nějaké materiály, které se nesměly Němcům dostat do rukou.

Právě tohoto nebezpečného úkolu, vždyť mohl být byt střežen Gestapem, se chopil strýc Moos a s ním Ladislav Málek, kterému maminka hodně věřila a který byl v té době ještě svobodný a neohrožoval případnou represí ženu a děti.

Jak dále popisuje pan Reginald Kefer, on u této akce vůbec nebyl a celou tuto akci mu později vyložila babička.

Strýs Moos s panem Málkem přestěhovali kredenc v jídelně, otevřeli spojovací dveře, vystěhovali knihy, aby mohli vysadit regály a prolézt do pracovny. Odtud vynesli dvě bedny plné knih a materiálů. Bohužel nebylo možno touto cestou vystěhovat a zachránit ty nejcennější tátovy knihy, ty byly v jídelně v zapečetěné knihovně. Vynesené knihy byly potom uloženy až do konce války někde za Prahou. Po válce napsal pan Málek dědečkovi, že

má u sebe dvě plné bedny s knihami otce, a s precizností pro sebe typickou vypsál položku po položce, co obsahuje první a druhá bedna. Dědeček dal panu Málkovi svolení knihy dál půjčovat a nakládat s nimi dle vlastního uvážení. K panu Reginaldu se už nedostaly.

Samotný pan Reginald pak navštívil v roce 1971 pana Málka v Trhové Kamenici, ale bohužel jenom na chvíli, jelikož manželce pana Reginalda již bylo velice zle a čtrnáct dní po návštěvě, zemřela. Poté se pan Kefer ml. zastavil u pana Ladislava Málka v roce 1980, přičemž mu poskytl několik přednášek, ale knihy byly tou dobou rozpůjčovány. To bylo naposledy, kdy se tito dva muži setkali.

4.4. Rozhovor s dcerou Ladislava Málka, Evou Duškovou

Jelikož ještě žijí potomci Ladislava Málka, rozhodla jsem se jednoho z nich vyzpovídat, a to jeho dceru Evu Duškovou. Rozhovor proběhl 10. 4. 2017 v domě mých rodičů v Trhové Kamenici, jenž těsně sousedí s domem, kde pan Ladislav Málek po dlouhé roky svého života bydlel. Jelikož je tázaná mou babičkou, v rozhovoru si tykáme.

Jak tě napadlo shromažďovat informace a dokumenty po tátovi?

Můj bratr Jenda mi nabídl tátův archiv a já, jelikož jsem pracovala dlouhé roky v muzeu tak jsem z praxe vytušila cenné materiály.

Vykládal ti někdy tvůj otec o Universalii anebo ty sama ses o ni zajímala?

O Universalii přímo ne, ale 2x ročně do Prahy za přáteli z tohoto spolku jezdil. Nijak zvlášť jsem se o toto sdružení nezajímala a nevyptávala se.

Jak se zmiňoval tatínek o panu Dr. Keferovi a hovořil o něm vůbec?

Narazil na něj při hovorech či vyprávění často. Dle jeho slov to byl rozhodně člověk srdce ušlechtilého, který miloval svou vlast a knihy nade vše. Nikdy se však tomu více nevěnoval, jelikož se ho na toto období nikdo z nás nijak zvlášť nevyptával, ale co povídal mým bratrům nebo okolí, to nevím. Dnes si říkám, že je to škoda a měla jsem se o jeho aktivity zajímat více. Bohužel, mě astrologie nijak nezajímala a trvá to do současnosti.

To byla má další otázka, jestli si něco „nepodědila“ z oněch hermetických a astrologických zájmů svého táty?

Opravdu nepodědila. Jen ten zájem o hudbu jako má syn Dr. Kefera Reginald.

Následuje někdo z naší rodiny stopy pradědečka v jakémkoliv oboru hermetismu?

Vím o své neteři Janě Steckerové, roz. Málkové, která se podobným vědám jakými se zabýval můj tatínek věnuje. Nevím už však v jaké míře. Ale řekla bych, že jakési nadání pro toto mají v mojí rodové linii všechny ženy.

Vypracoval někdy tatínek tvůj osobní horoskop?

Ano, vypracoval ho všem mým sourozencům. Věnuji kopie dvou z nich, můj a mého mladšího bratra Ladislava do této práce.

Zpátky k Dr. Keferovi a spolku Universália. Navštívil někdy pan Kefer osobně Horní Bradlo nebo Trhovou Kamenici než zemřel?

K tomu nedošlo. Tatínek se natrvalo přistěhoval do Kamenice v roce 1944 a ani předtím do těchto končin neměl cestu ani spolu s mým tátou. Jeho syn Reginald v Kamenici však dvakrát byl.

Popisují v této práci i magické evokace. Účastnil se jich můj praděda?

Ano, dvěma těmito akcím byl přítomen. Hovořil o Brdském lese a pak o nějakém bytě. Víc, však nevím.

Jeho žena Anna též pomáhala svému muži, jako to bylo v případě manželů Keferových, vypracovávat horoskopy nebo se účastnila podobných aktivit spolu s manželem?

Ne, maminka říkala, když jsme se jako malé děti vyptávali, co to tatínek dělá, že píše nějaký okultismus.

Pan Martin Jůna, spisovatel z Jindřichova Hradce, vydal knihu o Českých tajných společnostech, kde se zmiňuje o tvém otci a dokonce zde přetiskl z jeho dopisů některé výňatky a zveřejnil přednášky Universalie. Jak se k těmto materiálům dostal a na jakém základě jste spolu v kontaktu?

Pan Jůna nejprve napsal dopis mému nejstaršímu bratrovi, Janovi. V něm se dotazoval, zda něco neví o Universalii a že pan Ladislav Málek byl jeho členem. Bratr mi korespondenci předal a tím de facto začalo naše dopisování si s panem Jůnou. Poskytla jsem mu některé přednášky a korespondenci mého tatínka. Svolila jsem se zveřejněním některých přednášek. Myslím, že kontaktoval i syna Dr. Kefera a od něho nejspíš také něco obdržel.

Došlo k setkání mezi tebou a synem pana Kefera, Reginaldem?

Bohužel nikoliv. K setkání nedošlo, jelikož on bydlí v Olomouci a já na Vysočině a je to pro mě zkrátka daleko. Vyměnili jsme si několik dopisů a korespondence s různými prodlevami trvá. Alespoň jej v roce 2013 navštívila v Olomouci má vnučka, autorka této práce.

Přiblížil se konec rozhovoru. Jak ty sama vzpomínáš na svého tatínka, jaké byly jeho typické rysy a chování?

Tatínek měl krásné modré oči, opravdu velice jasné. Byl mírné a klidné povahy. Převažovala u něho přemýšlivost. Sousedy a přáteli byl oblíben, neodmítal nikomu pomoc. Opravdu mu šli, jak se říká od ruky, manuální práce. Postavil si sám včelín v Kamenici na zahradě a nebylo roku, aby mě včely nevěnovali jedno žihadlo. Tatínek však sám k včelám chodil bez kukly a na lehkou. Jeho včely, samozřejmě jejich potomky, máme dodnes s manželem, který také včelaří u nás v Údavech na zahradě. Často jezdil i do Horního Bradla za svou nevlastní sestrou a na chatičku, kde měl včely. Ke stáru dojížděl autobusem, jelikož si nechtěl obnovovat řidičský průkaz. Jinak do té doby jezdil na své motorce ČZ 175.

Nevzpomínáš si na poslední návštěvu pradědy Málka v Praze?

Domnívám se, že to bylo v roce 1990, ale jistě to nevím. V roce 1992 mi umřela maminka, a to už nikam nejel. Bylo to i ze zdravotních důvodů, jelikož v roce 1983 utrpěl oční infarkt a velice špatně viděl na pravé oko. Nosil silné brýle a pro zdravotní důvody, stejně jako Dr. Kefer, nebyl odveden ani na vojnu.

Mohla bys nám říci nějakou zajímavost o hermetismu, o které se zmínil tvůj tatínek a dodnes ti vězí v hlavě?

Tatínek povídal, že to, co my astrologové složitě vypočítáváme, tak kdekterá babička na vesnici tuší jakousi intuicí.

Děkuji za rozhovor.

4.5. Nепublikované spisy a korespondence o Universalii pana Málka

V přílohách jsou zveřejněny mnou vybrané zápisy týkající se spolku Universalia a Dr. Jana Kefera. I po druhé světové válce a vlastně definitivním konci předválečného hermetického spolku probíhala korespondence o vývoji, stavu a osudech členů této organizace. Mnoho lidí mělo o zápisy a publikace sepsané stenografem Universalie panem Málkem veliký zájem a čile si s ním dopisovalo. Pan Málek velkou část přednášek poskytl nebo věnoval, a to zejména panu profesoru Nákonečnému, který za ním přijel osobně do Trhové Kamenice. Jak jsem procházela jeho osobní korespondenci a poznámky, zjistila jsem, že je jich velmi mnoho a do této práce je všechny zahrnout ani nemohu. Ale krátký výběr zde ráda poskytnu spolu s ukázkou stenografického záznamu přednášky pana Málka.

Závěr

Osobně doufám, že se mi podařilo naplnit v úvodu stanovené cíle této práce a snad i poutavým způsobem přiblížit již tak fantastické hermetické vědy a jejich účastníky. Nebylo lehké vyznat se v desítkách dokumentů, přednášek a dopisů, jež se po mnoho desítek let shromažďovaly a vybrat z nich to nejzajímavější, jelikož všechno z toho je prostě něčím zajímavé a přínosné. Osobně se mi jednalo i o to, aby byla vyzdvižena osoba Ladislava Málka, jehož naprosto obětavá a pilná práce vytvořila takové hodnoty, které budou zajímat i další generace.

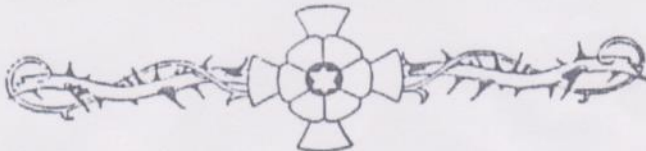
Tento obor ve mně probudil velkou zvědavost a mnohem větší zájem než tomu bylo doposud. Vliv na to rozhodně má samotný pan Ladislav Málek. Samozřejmě pro mě má tato diplomová práce i osobní dopad. Díky ní jsem se mohla dozvědět, vyčíst a vyslechnout poutavý životní příběh mého předka, pradědečka Ladislava Málka.

Ten sice zemřel v mých šesti letech, ale přece jen si na něho dobře pamatuji. Nikdy nezapomenu na to, jak jsem si z poutě v Trhové Kamenici přinesla se svým bratrance Honzou skákacího pavouka na gumové trubičce. Pumpičkou se do hračky vháněl vzduch a pavouk, který byl celý chlupatý, se po vniknutí vzduchu rozskákal na celé „kolo“. V kuchyni, kde zrovna praděda seděl, jsme s ním vyváděli, jak jen to šlo. Několikrát poskákal pavouk i dědu. Ten to už nevydržel, a i když bylo teplé jaro, otevřel dvířka do kamen, na kterých se ohříval oběd a milého pavouka nám celého hodil do rozžhavené pece, jen z něj bylo slyšet praskání, jak se plastová hračka proměnila v kus černého škvarku.

Tato dnes velice humorná, ale pro mě jako dítě absolutně nesnesitelná příhoda, pro mě bude už napořád spojením s tak významným a moudrým člověkem, jakým bezesporu pan Ladislav Málek byl.

Seznam obrazových příloh

getAttachment (JPEG obrázek, 734x981 bodů) - Měřítko (87%) <http://www.email.cz/getAttachment?session=%FE%A3%89%83%A...>

UNIVERSALIA
společnost českých hermetiků

Příjmení .....
Jméno .....

číslo

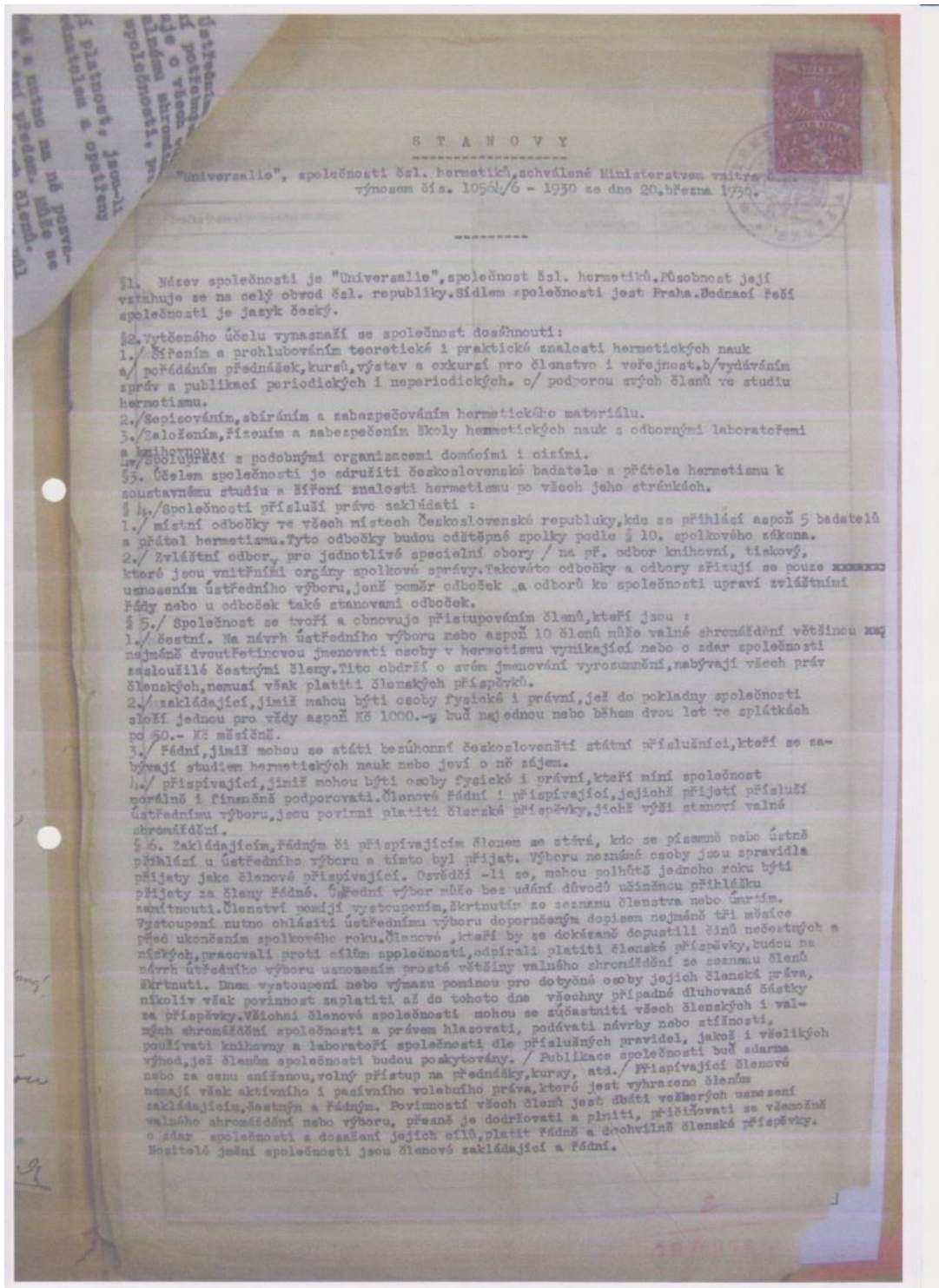
Hl. hermet. zaměření .....

.....
Předseda společnosti

.....
Tajemník Místopředseda
.....

1.9.2011 18:09

Obrázek 1 Přihlašovací karta do spolku Universalia

Obrázek 2 Stanovy spolku Univerzalia

Potřeby společnosti vyplývající z její činnosti se hradí :
a./ příspěvkem a členskými příspěvky, b./ subvencemi a dary, c./ výtěžkem z publikací
podniků společnosti, d./ úroky z jmění společnosti. Příspěvky členů zakládajících
tvoří základní jmění společnosti, z něhož na běžné vydání smí se používat pouze
úroky.

§ 9./ Orgány společnosti jsou : a./ Ústřední výbor, b./ Valné shromáždění.
§ 9./ Ústřední výbor skládá se z 12 členů a 5 náhradníků volených valným shromážděním
na 1 rok. Schůze ústředního výboru konají se v Praze a jenom výjimečně v městě jiném,
jestliže se ústřední výbor v předešlé schůzi o tom dohodl. Ústřední výbor je schopený se
usnášeti za přítomnosti aspoň sedmi členů, byli - li všichni členové aspoň 3 dny předem
řádně vyrozuměni, kdy, kde a s jakým pořadem se schůze koná. Ústřední výbor se schází
spravidla jednou měsíčně, jinak podle potřeby neb žádají - li za to aspoň 3 členové
ústředního výboru. Ústřednímu výboru předsedá, jeho schůze svolává a řídí předseda spo-
lečnosti nebo některý z obou místopředsedů. Z ostatních 9 členů ústředního výboru vyvolí
si tento sám hlasovací lístky nebo aklamací jednatele, pokladníka a případně další
funkcionáře. Předseda, oba místopředsedové, jednatel a pokladník tvoří předsednictvo, na
na které může ústřední výbor přenést část své pravomoci, jmenovitě ve věcech nalá-
havých a neodkladných. Předseda nebo v jeho zaneprázdnění předsednictvem ustanovený
místopředseda zastupují spolek na venek.

§ 10./ Ústřední výbor spravuje spolkové jmění, povoluje vydání a poukazuje platy, navrhuje
valnému shromáždění jmenování členů čestných, přijímá členy zakládající, řádné a při-
spívající, stará se o získání prostředků potřebných k uskutečňování cílů společnosti,
rozhoduje o všech otázkách vnitřního i vnějšího života společnosti, zakládá odbočky a
odborné, pokud nejsou vyhrazeny valnému shromáždění, rozhoduje o návrzích odborů a
připravuje materiál pro valné shromáždění.

§ 11./ Mají - li písemnosti společnosti vydané míti moc zavazující, jest potřebí, aby
byly podepsány předsedou nebo některým místopředsedou a ještě jedním členem ústředního
výboru, spravidla jednatelem, jenž přechovává a přitiskne spolkovou pečeť / razítko/.
Pro listiny a písemnosti, která neobsahují závazku, postačí podpis nebo razítko předsedy
a podpis jednatele / event. tajemníka/.

§ 12./ Valné shromáždění budiž konáno jednou do roka, pokud možno v posledním nebo
prvním měsíci spolkového roku. Na valné shromáždění buďtež pozváni všichni členové spo-
lečnosti jednoduchým dopisem aspoň 8 dnů předem s udáním času, místa a pořadu jednání.
Valné shromáždění může se platně usnášeti, dostaví - li se v ustanovený čas aspoň
pětina členů. Nejde - li se tento počet, kaná se nové platné valné shromáždění o
půl hodiny později, než bylo původně stanoveno, které jest schopno se usnášeti bez ohledu
na počet přítomných členů. Valnému shromáždění jest vyhřazeno :

- a/ schvalovati správy funkcionářů za uplynulý spolkový rok, jmenovitě skoušeti a
schvalovati účty o správě jmění spolkového,
- b/ voliti předsedu a dva místopředsedy, 9 členů výboru a 5 náhradníků, 3 členy smírčího
soudu a 2 revisory účtů,
- c/ rozhodovati o návrzích a stížnostech členů, byly - li podány písemně předsednictvu
aspoň 3 dny před valným shromážděním,
- d/ jmenovati k návrhu ústředního výboru členy čestné,
- e/ usnášeti se o změně stanov,
- f/ usnášeti se o rozjetí se společnosti.

Jmenování členů čestných, usnášení o změně stanov aneb o rozjetí společnosti vyžadují
dvoutřetinové většiny přítomných, jiná usnesení jsou přijata souhlasem prosté většiny.
Volby funkcionářů dějí se lístky a tajně, jenom na návrh jednohlasně přijatý lze pro-
vésti volby také aklamací. Valné shromáždění nemůže platně usnášeti se o záležitostech, jež
nebyly na pořadu uveřejněném při svolávání valného shromáždění. Mimořádné valné
shromáždění svolává ústřední výbor podle potřeby nebo na žádost alespoň jedné pětiny
členů.

§ 13./ O sporech všech z poměru spolkového rozhoduje smírčí soud, složený ze tří
tří členů volených každoročně valným shromážděním ze středu společnosti. Tento smírčí
soud má se řídit ustanoveními civilního řádu soudního o řízení před soudy rozhodčími.

§ 14./ Spolkovým rokem jest rok kalendářní.

§ 15./ Společnost může se rozjetí pouze usnesením valného shromáždění, jehož se
účastní aspoň polovina všech členů a dosáhne - li návrh na rozehod společnosti aspoň
dvoutřetinové většiny přítomných. Totéž valné shromáždění rozhodne, jak se má naloziti
o jmění společnosti.

"UNIVERSALIA"
SPOLEČNOST ČSL HERMETIKŮ
V PRAZE

J. J. Kříž
XV. - Svatozářská 11

V. Roháč
X - Křižovnická 11/15

Obrázek 3 Stanovy spolku Universalia

17.X.1938. Zápis z výborové schůze
za účasti více jak 8 členů.

1) Otázka zásadní: členové výboru aby se vyjádřili, zda hrozí se strany úřadů naší společnosti nějaké akce.

MUDr Šimsa: Myslím, že ne!

Polák: Určité spolky se ze strachu rozpustily. V celé politické situaci záleží na vývoji a přijde na to, k jakému systému se přikloníme. Jednotlivě budou podobné spolky posuzovati se stanoviska státní bezpečnosti.

Dr.Kefer: Ať se spolky rozpouštějí nebo ne, my budeme pracovati dál. Když vybudujeme esoterní kruh, pak na té veřejnosti nám tolik nezáleží. Kdyby hrozilo nebezpečí, bybudovali bychom společnost náhradní - per forma bychom to ohlásili.

Pan X: S eventualitou rozpuštění se může počítat.

Dr.Myslík: Mohou být rozpuštěny spolky, které nic neprovedou. Máme studijní činnost a spolkovou činnost. Aby lidé soukromě studovali, to nikdo zakázat nemůže. Každý spolek má určité jmění a určité závazky. My toho jmění a závazků nemáme mnoho, poněvadž to určité osoby berou na sebe. Dále je spolkový majetek.

Dr.K.: Máme nějakých 200 tisíc majetku.

Dr.M.: Mohli by nám případně zabavit jmění.

Dr.K.: Ať se děje cokoli, bude zde iniciační středisko a já ho zde vybuduju. Abychom zabezpečili jmění spolku, udělali náhradní a rozebrati domů zásobu knih.

Dr.K.: Mohu resimovati: Výbor souhlasí, aby sklad- jednotlivé knihy si vzali do úschovy členové výboru na potvrzenku a ta aby byla v úschově u Dra Mslíka. Oratoři nic nehrozí, poněvadž zní na osobu.

Dr.Šimsa: Mohou se vyskytnout lidé - když byli zednáři rozpuštění nebo dobrovolně - že by mohli někteří z těch tajných společností udávat ze msty a konkurenčních důvodů.

2) Universálka žila ze Slovenska a z hranic. Ze Slovensko nepřišla ani koruna, ale rozhodně až bude příští ročník Logosu, budeme mít asi o polovinu menší náklad než teď. Ti lidé nemohou platit. Na Slovensku mohou okultismus zakázat také. Hraničáři se většinou přestěhovali.

Dr.Myslík: Pro přechodnou dobu omeziti vydání.

Dr.K.: Sl.Krotilové se podařilo získat nové adresy. Měli jsme vybudovanou edici matolik, že tato činnost kryla náklad spolku.

Dr.M.: Veškerou činnost na nějaký čas omezit.

Dr.K.: Zvýšit činnost; hledat nové členy. Pan Danzer má znamenitý plán, děkuji mu jménem výboru. Tento Logos ještě dovydáme, do konce roku se musí vydávati normálně. Za dva měsíce získat nové členy. Konec konců první číslo vydáme v prosinci. Pak Logos dovydati jako ročenku, nebo vydat to 4 x do roka. Je zde velké nebezpečí, že se knihy ztratí. Máme spoustu nových lidí, kteří nemají staré tisky. Máme balit mnoho knih; je nebezpečí, že se z toho třetina ztratí. Uděláme oběžník.

Kempfer: Byly výhodné oběžníky a nikdo nereagoval. Osvědčil se Holý. Když jsme vydali Herma - díváme se na něj. Vyprázdnit sklad, knihy, které nejdou - rozeslat.

Dr.K.: 1) Plán Danzera, 2) Vyprázdnění skladu, 3) Získat členy - pak možno dělat členy zakládající.

Danzer: Spolehlivým členům dát oběžníky pro rozdávání.

Obrázek 4 Zápis z výborové schůze Universalie

Biologie je věda teoretická, pakliže působí prakticky, je to již hygiena.

Astrální síly: Mnozí říkají, že dříve byla magie jenom věda. Věda studuje hmotné síly světové, kdežto magie síly astrální. V tom je veliký rozdíl. Magie studuje astrální hodnoty. Ku příkladu: tabák existuje v astrálu a zároveň i ve světě duchovém. Zatím co věda se bude zabývat tabákem po stránce hmotné, magie po stránce astrální. Magie je věda, která studuje a využívá astrálních sil. Když je to věda, musí stanovit zákon:

První zákon: Člověk, příroda, je trojjediná. Samozřejmě Bůh také, tedy vše, co bytuje, je složeno ze tří principů a je to jediná bytost. V přírodě rozeznáváme hmotu, duši a ducha. Má kámen ducha? Má, ale je nesmírně stažen na úkor onoho principu hmotného. Má duši? Také, ale hmotný princip převládá. Nyní máme rostlinu. Tam duše je více znáti, u zvířete blízká již duchu, u člověka duch převládá. Anděl, vysoká theurgická bytost má také hmotu, ale nepatrně. Pevně duševní a duchovní. Tyto principy se navzájem mezi sebou váží, takže hmota působí na duši a duše na ducha. Tím právě vznikají přerůzné věci. Také síra, rtuť a sůl. Každý princip lze štěpiti dále na tři. Kabbalistické devatero (viz Synt.magie), celek potom je desítka.

Druhý zákon: Člověk, příroda, Bůh jsou obdobná. Teorie mikrokosmu a makrokosmu. To je počátek teorie a nyní praxe. Magie využívá astrálních sil, to znamená, že působí na síly astrální. Astrální síly jsou pak ony, než vyvozuje bytost živá. Jsou to jakési odrazy života, životní atomy, a poněvadž vše žije, jak hmota, tak anděl, člověk i Bůh, odrazy všech těchto životů tvoří astrální sílu, na kterou lze magicky působiti:

1) na člověka a jeho tělo astrální, 2) na sebe sama, 3) na druhého. Dnes se těmto věcem říká magnetismus, hypnotismus, hermetické lékařství, ovšem patří to do magie jako práce spadající do oboru magického působení na člověka. Mistrovský kousek této odrůdy je vědomé vybavení astrálního těla.

2) Působení na astrální bytosti věcí. Každá věc má svůj astrál. Ku přikýbní stolečkem a rozmanité přínosy, to je magické působení na astrál věcí.

3) Působení na elementály, neboli magie živlové. To jsou tři způsoby magického působení. Toto působení se děje:

- a) pohledem (magický pohled).
- b) magickým slovem (magická formule, inkantace).
- c) posísemem, neboli posůnkou a jejich zhmotněním. Magické písmo, magické obrazy. A co s těmi nástroji? Ty nástroje a ten rituál slouží jenom jakožto pomůcka k tomu. Je hudba klavír? Ne, ale na ten klavír se musí hrát, aby byla hudba. Co dělá praktická magie? Učí pohledu, slovu, posísemu. V hudbě nástrojové, vokální a poněvadž solový zpěv by nebyl pěkný sám o sobě, musí se doprovázet. Ten rituál a ty nástroje to je ten klavír, ten doprovod k solovému zpěvu.

Přikročíme k otázce působení:

Magické působení pohledem, slovem, posísemem. Jak cvičíme magický pohled? Základní cviky jsou klid, koncentrace, dech. Když umíme tyto tři věci, můžeme cvičovati magický pohled. Daleko důležitější než magický pohled je magické slovo. Kábala velmi krásně ukazuje, proč slovo je tak nesmírně mocné. Znáte Chladného obrazce? Jaké krásné tvary působí pravidelné tóny. Příroda zná jenom hmoty, zvuky. Teprve člověk má v sobě tón. Kábala učí, že každé chvění na fyzické úrovni má za následek chvění na úrovni astrální a duchové. Tibetanská magie učí, že slovo je původem všeho. Proto svastika je symbolem

Obrázek 5 Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka

zvukovým, udává prapodstatu všeho v pohybu. Slovo je trojjediné. Na pláni hmotné vzniká zvuk, fenomén fyzikální. Na astrální pláni působí dech a na pláni duchovou působí vyjádření myšlenky.

Slovo je bytost opět trojjediná, jako vše od Boha až k hmotě. Tělo slova je zvuk, astrálním tělem je dech, vznikající pohybem rtů, jazyka a hrtanu, a duchem slova je pak idea, kterou slovo označuje a představuje. Proto máme-li mít dokonale slovo, nutno mít svá sluvidla správně akusticky vyrovnována. Nemylte se, že magické slovo může vyjít z úst koktavého neb s vadou řeči. Když máme akusticky bezvadný tón, cvičí se nejlépe hraním a zpíváním škály, můžeme dostat magické slovo tónově vyrovnované. Vyrovnávit lze jenom škálou. Každý člověk se má naučit natolik zpěvu, aby jeho slovo zvučelo v tónu.

Duší slova je dech. Naše fyzické tělo se živí hmotou, astrální tělo dechem. Jogínské cviky dechové. Jogínsky máme dýchat na plně plíce. Po cvičení dechu hravě práce utíká. Nakonec musí mít slovo ducha. Slovo musí mít ideu a má-li být dokonale magické, musí to být správná a pravdivá idea. Proto kladou magové důraz na správnost idejí, od toho matematika jejich. Správná idea se musí vztahovati k pravdě. Máme-li v pořádku sluvidla a plíce a svůj mozek, máme všechny předpoklady, aby naše slovo se stalo magickým. Slovo je bytostí, které existuje. Na pláni astrální existuje duše slova poněkud déle než na pláni fyzické. Duchové tělo také. To trvání slova, chceme-li, aby slovo bylo živé a trvalé, toto trvání slova závisí od mozkového napjetí, jímž bylo slovo vysloveno. Psychologicky řečeno, magicky řečeno, od množství slova vyslaného. Když umíte klid, koncentraci, vteřinovou koncentraci a vyslovíte slovo, to se stává magickým a nabývá určitého trvání. I když máme mnoho jiných pomůcek, slovo zůstává nejpodstatnější projevem. Vidíte to i v rituálu mše sv. V rituálu čte kněz tiše, nahlas a některé partie zpívá. Slovo vzniká fyzicky dechem a představou. Představa musí být správná. Chcete-li mít v magii úspěch, musíte mít správné představy. Proto nutno studovat filosofii, logiku. Posunky jsou velmi důležité. Slovo musí být provázeno vhodným gestem. Řekli jsme, že magie je všemocná. Na počátku naší magické práce musíme spolupracovati s přírodou. Jako ten zahradník, který zasadí květinu a co nyní dělá, aby mu květla? On jí dal do země, zalévá a tu další práci obstará příroda. Magik činí totéž. Příroda roste kolem nás a dává život všemu. Magik je takový zahradník, který občas přikropí, aby to odpovídalo jeho záměru. Prozatím musíme pracovati vždy se silami přírodními. Nejlepším ukázkovatelem v přírodě je astrologie. Není tím řečeno, že je to beznadějně nutné, ale máme zde plán. Zkuste podati žádost, když Saturn dělá kvadrát na MC. Uvidíte jak dopadne. Ale podejte si jí, když tam bude Jupiter. Budete mít okamžitě úspěch. Proto chceme-li konati magické dílo, musíme anebo máme působiti pomocí osudových sil ve shodě s celou přírodou. Každý magický čin musí mít přípravu. Touto přípravou osudovou je právě příprava astrologická. Nadání pro magii poznáme nejlépe s pomocí mezi Jupiterem a Martem a Merkurem: konjunkce a oposice je způsobnost naprostá, Trigon a sextil vyrovnována. Menší aspekty potom klesají až na 18°, kde je způsobnost velmi malá. Není-li tohoto aspektu mezi Martem a Merkurem počínaje od Merkura, způsobnost pro magii není žádná. Dále poznáme podle postavení Jupitera, ke které práci se hodíme. Je-li Jupiter v IX. domě, je způsobnost pro obřadní magii úžasná. Je-li ve XII. domě, učiní nositel lépe, když bude pracovati skrytě. Příprava hygienická spočívá v regulaci jídla a pití, když ne po celý život, tedy alespoň v době každé práce a regulaci pohlavního života. Všeobecně řečeno doporučuje se k přípravě naprostá zdrželivost od masa, alkoholu a od všech jiných dráždivel a naprostá zdrželivost pohlavní, nejenom fyzická, ale i myšlenková. Tím je vykonána příprava

Obrázek 6 Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka

tělesná. Příprava astrální: dech; děje se regulací dechu a vdechování určitých vůní. Proto se v magii používá kuřidel. Tím se připravuje bytest astrální. Kouřiti tabák, cigarety k saturnské práci. Možno páliť tabák pouze na pánvičce. Nakonec je nutná příprava duchovní. Na tu se obyčejně často zapomíná. To je příprava uměním a filosofickou nebo teologickou meditací. Když jsme vykonali cvičení klidu a koncentrace, když umíme ovládati dech a známe magický pohled (pozor, nepoužívat často, může se státi nebezpečím) a vykonali jsme tuto přípravu, nemůže se státi, že by se nepodařil magický čin. Mezi slovy je určitý nepoměr. Proto slova mrtvých řečí, která jsou naprosto dokonale fixována v astrálu, jsou daleko mocnější než slova jazyka živého. Proto vyslovené magickým jazykem je stará čínština, sanskrt, stará hebrejšťina, stará řečtina, latina, z mašich nejpůsobivější je starobulharština, řeč církevně-slovanská. Potom se používají určité nástroje, které nejsou podstatou, ale případkem, dále posasmus a rozmanité pantakly, které představují rozmanitě fixované posunky. Nemáme-li pantaklu, musíme vhodně použít posasmu. Konečně vytváříme náboje, to je dosti nesnadné, dosti těžké. Obtíž spočívá v tom, že ten náboj musíte vytvořit u sebe - mentální náboj a nyní musíte učiniti emisi, vyslati jej. Každá taková emise má však zpětný odraz. V magii všechno jde na dvakrát. Magické myšlení jde v kruhu nebo elipse, vrací se tedy k vysílajícímu. Nejtěžší je okamžitě po emisi přerušiti styk mezi psychou, mezi nábojem. Nemí-li styk dokonale přerušen, dostává operatér odraz. Může se proti němu chrániti, ale není-li to dobře vykonáno, odraz se dostaví. V oratoři je odraz minimální. Někdy je třeba materializovati. Normální media i magické propájčují fenoménům svoji vlastní sílu. To je magicky zakázáno. V tom případě ten zjev žije z vašeho životního světla. Představte si, že by krev kolovala mimo život. Když astrální tělo koluje mimo astrální centra, tehdy nebezpečí ještě větší. Stará magie používala k tomu krve. V sexuální magii používají k tomu sexuálních nábojů. To dnes neděláme, to je prasáctví. Je však možno docílití velmi jevné hmoty pálením určitých drog a rostlin. Kvintesence z otočnicku nejlepší kuřidlem, chcete-li materializovati myšlenku vanešenější a vyšší. Otočnick je základnou, pak podje signatur dne.

Magické působení je vědomé, kdežto v mystice a spiritismu běží o nevědomé fenomény. Magik nikdy do transu neupadá, magie se koná se plného vědomí a záměrně. Docilujeme výsledků takových, jakých si přejeme. Magicky pracovati počínáte záměrně, záměrné dílo, záměrně se připravujete a když provádíte toto dílo, jste si vědomi sami sebe a můžete průběh této reakce kontrolovati jako když se díváte na reakci chemickou. Metoda parapsychologie je v jádře nesprávná, poněvadž mediální trans se dostavuje pouze za určitých astrologických předpokladů. Silný dokonalý mediální trans se dostaví tehdy, když transit Marta běží III.neb.IX.domem horoskopu media. Nebo lehčí trans jako při spiritických seancích, když tužy běží Luna. Jinak se trans dostavuje u zdravé osoby neobyčejně nesnadno. Proto když zkoumáte medium v tomto okamžiku můžete verifikovati všechny mediální úkazy naprosto dokonale. Každé medium je profesionální, poněvadž nemůže čekati až mu půjde Luna určitým domem. Proto ten trans markýruje a tím si vysvětlíme, že i paní Silbertová, mdaná medium, byla chycena při podvodu. Tím pak trpí celá věc, jakoby vše bylo podvodem. Crookes dělal skvělé pokusy, ale nakonec mu dokázali podvod. Magie nebude nikdy pracovati s osobami v transu, nikdy nebude bráti člověku svobodnou vůli, poněvadž je to zakázáno, ne že by to nešlo. Moderní magik nesmí člověka uspáveti, nesmí ho magnetizovati na dálku, aby ho ovládl. Vědycky se volt a magnetisace budou dítí jen na svolení a přání toho kterého člověka.

Obrázek 7 Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Mála

Jednej jako Bůh, chceš-li uskutečnit Boha. Jednej jako Bůh tím, že ctíš svobodnou vůli člověka. Proto Bůh nezakročí, aby nebylo válek, poněvadž respektuje svobodnou vůli svého tvorstva. Nikdy neporušete tento mravní zákon. Některí křesťáci, rosekručníci, používali určitých kouzel. Jednalo se o davovou kolektivní představu, o tvoření magického shluku určitou představou z jeho emise. Byla to kouzla kolektivní davové představy. Fluidický kondenzátor slouží k nabíjení emise a v případě potřeby se z něho vypustí.

8. IX, 1938:

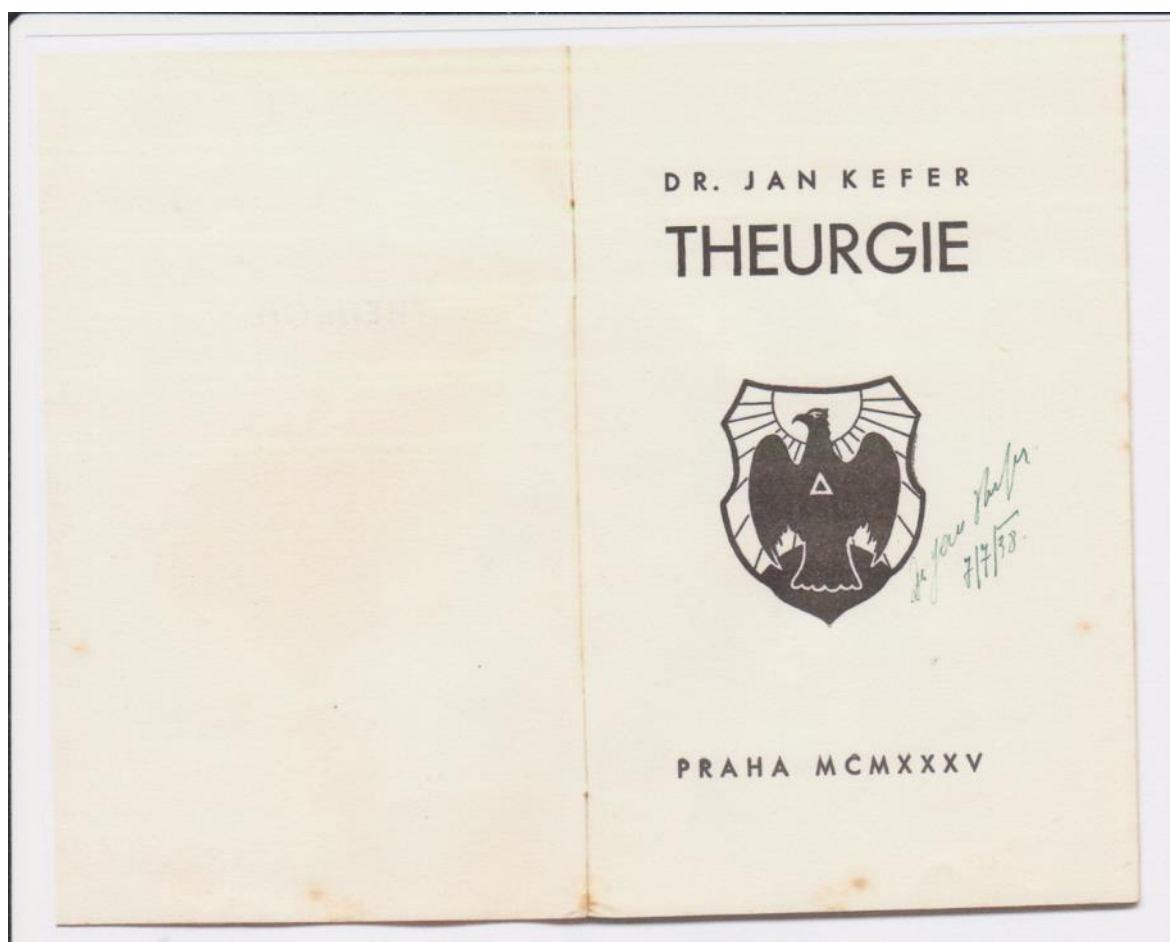
Dodatkem k magickým cvičením: dvě až 3 minuty ráno v sazech dýchání: vdech 7 vteřin, zdržeti 3 vteřiny, výdech 7 vteřin. Zdržovat se všech hrubých vášní, vyvarovat se hněvu, pocitu zoufalství, pocitu strachu. Strach je hřích, strach je vášeň. To se musí překonat. Dále nutná mírná rostlinná strava, jinak nemohu doporučovat vegetarismus, poněvadž činí člověka melancholickým. Přesné uspořádání spánku. Při ostré přípravě možno vypít dietní kalíšek přírodního vína Samos. Jinak se vystříhat alkoholu. Dáno a večer se koupát. Ráno a večer pročistit vsdouch určitým parfumem. Dosačí čistící kuřadlo. E. Lévi doporučuje: vavřincovou mísu, sůl, kafr, bílou pryskyřici, síru. (V Logosu uvedeno lepší kuřadlo). Pánvička z mědi na trochu dřevěného uhlí. Pro magii kupujeme vědy jen věci nové. Upotřebené věci hodit do dřevěného uhlí dříve než jich bude použito. Ráno a večer se vysloví čtvero kabalistických jmen směrem ke čtyřem světovým stranám. Nikdy se nechlubte magií, dělejte hloupého, nikoho nechtějte přesvědčovat, že magie je správná. Nutno si opatřit časem všechny potřebné nástroje, které musí být dvojmo. Dvě lampy, dva pentakly, dvě pánve, dvě číše (skleněné pohárky stačí), dvě hůlky, dva meče (stačí úplně ostrý drát). V theurgii a vysoké magii meče nepoužíváme. Jinak slouží k tomu, aby se mohla rozložit larva. Hůlky si musí vyrobit každý sám. Nesmí se o ní mluvit. Nejlépe poříditi z jara, poněvadž se líška musí dobře trhat. Normálně stačí obyčejná hůlka. Lepší, když je z líšky, provrtná a v tom je zmagnetisované železo, na jedné straně zatavena, na druhé straně horský křišťál. Tak jako měděná a zinková destička tvoří elektrický článok, tak hůlka tvoří nástroj, který je v astrální velmi působivý. Pak důležitá jedna věc: každý mag má nositi dvojí roucho i v civilu a vědecky opatřených barev; jako katolický kněz: černou kleriku a bílou albu. K aktivní práci je zapotřebí 7 obleků. Není jedno, jestli vykonáte návštěvu v šatech modrých nebo černých. Kolektivum je sdružení velmi slabých lidí. Kdo jde v houfu, je slabý člověk. Slabý člověk se bojí pohledů pravdy tváří v tvář. Proto se lidé uchylují k různým spolkům, poněvadž chtějí míti opium. Jak říká náboženství: propast přivolává propast. Nechtějte od lidí, aby musili mnoho přemýšlet a mnoho pracovat. Hermetismus nikdy nebude oficiální vědou. I zde nutno míti ohled. Lidé se bojí pravdy, lidé chtějí míti jistotu. Řekněte jim, že kalich je spása a půjdou za ním. A řeknete-li, že demokracie, půjdou za demokracií. Taktéž se nutno dívat objektivně na magii. Hermetismus, věda Hermova, kterou dnes děláme, byla věda, kterou se skutečně vychovávali králové. Ve starém Egyptě znalost hermetismu mělo velmi málo lidí. O magických praktikách nemluve. Kdo se k té práci dostati má, ten se k ní dostane. Studiem magie a hermetismu roste naše svoboda. Astrologie je plán.

12. IX. 1938.

P ř e h l e d d ě j i n m a g i e :

Obyčejně se dějiny magie dávají pod titul okultismu. Pokud existují spisy, jsou to obyčejně, jsou to obyčejně katolické nebo moderních autorů, kteří se k ní staví odmítavě. Dějiny magie napsal Lévi. Když chceme najít onen princip, z kterého magie vznikla a z kterého se

Obrázek 8 Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka

Obrázek 9 Knížečka Theurgie Dr. Kefera, zajímavostí je jeho osobní podpis vedle loga

*) Der Bahnnotstempel muß so abgedruckt worden, daß ein Teil des Stempels auf der Photographie und ein Teil auf dem Ausweise abgedruckt ist.

*) Stättenzahl muß sein 0111111100 tab, aby část razítka byla odtáhnuta na podobence a část na průkazce.

*) Anmerkungen zur 1. Seite. — Poznámky k 1. straně. Verwitwete oder getrennte (geschiedene) Angestellte (Arbeiter), welche überwiegend ihre unverheirateten Kinder erziehen, sind im gemeinsamen Einkommen ihrer verheirateten, anderfalls haben sie Anspruch auf Ermäßigung bis zur Höhe des gesamten Einkommens wie ledige.

*) Ist die Ausweisinhaberin eine arbeitsfähige Gattin, ergänt diese in obiger Erklärung, daß sie gemeinsam mit dem Ehemann die Einkünfte des gemeinsamen Einkommens mit dem Ehemann erzielt.

*) Ovdovělí nebo rozvedení (rozloučení) zaměstnaní (dělníci), kteří převážně vychovávají své nezopatřené děti a žijí s nimi ve společné domácnosti, mají nárok na slevu do výše důchodu jako ženatí; jinak mají nárok na slevu do výše důchodu jako svobodní. Je-li držitelkou společné domácnosti s jiným výdělníkem, doplnit hořeji uvedeným způsobem příjmy ostatních členů domácnosti a důchody manželství nepřesahující 2000 K měsíčně.

Bestätigung des Arbeitgebers oder seines bevollmächtigten Vertreters. — Potvrzení zaměstnavatele nebo jeho zmocněného zástupce. Für den ersten Monat. — Pro první měsíc. Ich bestätige, daß der Inhaber dieses Arbeitsausweises Potvrzuji, že držitel občanské průkazky je

*) bel mir gegen Lohn als...
*) zaměstnán u mě za plat jako...
beschäftigt ist und daß sein aus...
a že jeho celkové úhrbody, přiměřené...
sitten Nebenverhältnisse stammendes gesamtes Einkommen mit...
laskavě uvážím resp. přihlížím...
bom ledigen*)...
K 1300*— u svobodného*)...
K 1800*— beim Verheirateten*) monatlich nicht übersteigt...
u ženatého*)...
beschäftigt ist.

*) bel mir ohne Lohn als...
*) zaměstnán u mě bezplatně jako...
am 25/5 19 40...
die...
Potpis a razítka zaměstnavatele (jeho zmocněného zástupce):
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

Unter schrift und Stempel des Arbeitgebers (seiner Bevollmächtigten):
Potpis a razítka zaměstnavatele (jeho zmocněného zástupce):
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

Sitz und Geltung des Unternehmens (seiner Eröffnungsjahr):
sídlo a čísto podniku
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

*) Nichtzinsrenden strichen. — Nevhodné čírněte. Für die weiteren Monate, längstens bis zum 5. (diesem Tag miteingerechnet), jedes Kalendermonats. — Pro další měsíce, vždy nejpozději do 5. dne v to podléže měsíce, které jsem potvrdil pro první měsíc, se nezměníly. Ich bestätige, daß die Angaben, welche ich für den ersten Monat bestätigt potvrdil, se dále, které jsem potvrdil pro první měsíc, se nezměníly.

*) Unter schrift und Stempel des Arbeitgebers oder...
Für den Monat...
Zu mense...

Föher	
Uhor	
Máira	
Bifizen	

Unter schrift und Stempel des Arbeitgebers oder...
Für den Monat...
Zu mense...

April	Duben	
Mai	Květen	
Juni	Červen	
Juli	Červenec	
August	Říjen	
September	Září	
Oktober	Říjen	
November	Listopad	
Dezember	Prosinec	

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

ČISTĚNÍ SOCIÁLNÍ POUJISTOVNY
Ladislav Málka
K 1300*— u svobodného*)
K 1800*— u ženatého*)

Obrázek 10 Pracovní kniha Ladislava Málka

Obrázek 11 Osobní legitimace Ladislava Málka

Obrázek 12 Svatební fotografie manželů Málkových

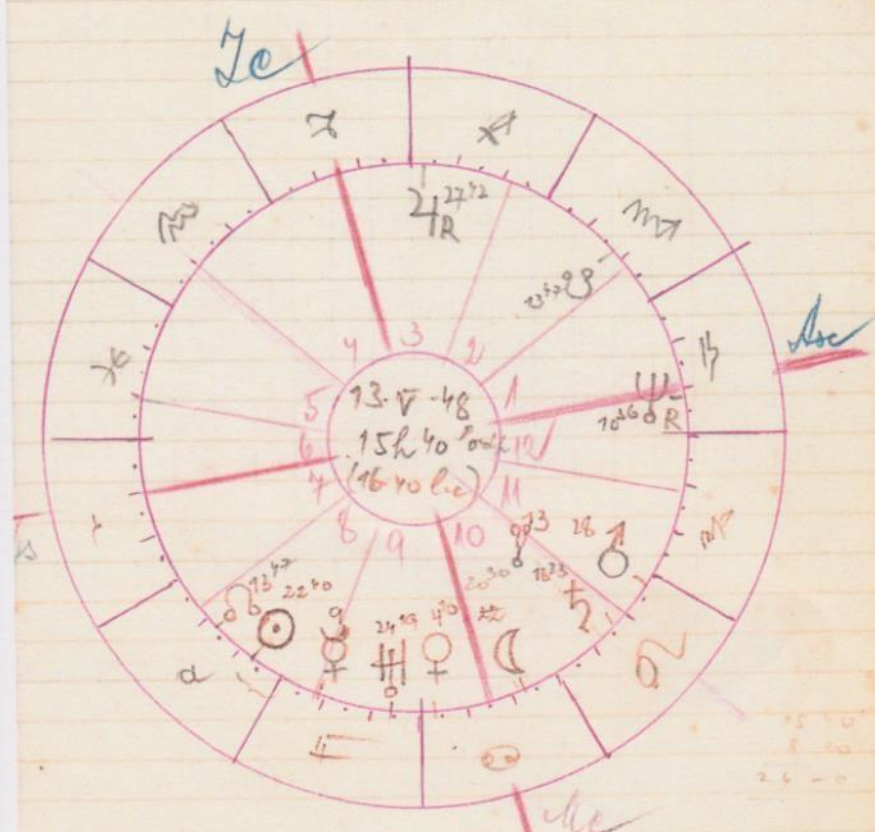
Obrázek 13 Pan Málek při svém koníčku včelaření a na své motorce ČZ 175

Handwritten stenographic notes on a piece of paper with a horizontal fold. The text is written in a dense, cursive shorthand style, consisting of various symbols, numbers, and letters. The handwriting is slanted and compact, typical of stenography. There are approximately 15 lines of text above the fold and 15 lines below it. Some lines include numbers like '1938' and '26'. The paper shows signs of age, with some discoloration and a slight crease across the middle.

Obrázek 14 Ukázka stenografického zápisu pana Málka

Ladislav Malec
 * v Tok. Kamenici 2.63

28

15 26 35
 - 8 20
 -----
 7 06 34

11 = 29 ♄
 2 = 7 ♄
 3 = 8 ♄
 10 = 15 ♄
 11 = 20 ♄
 12 = 19 ♄

23 41   23 41
 9 02   21 59
 6 44   20
 -----
 4 80   26 4
 5 27

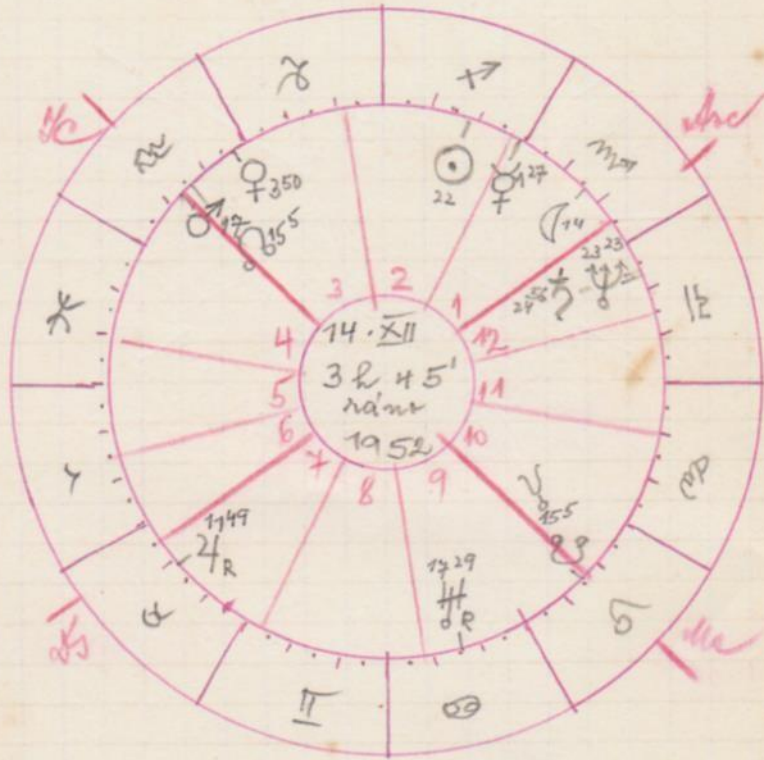
12.VI.74 / 16.55
 12.11.55 / 16.55
 12.11.55 / 16.55

19.II.70 v 15h 45'
 66 [...]

Obrázek 15 Horoskop syna pna Málka Ladislava

Evka Málková * 14. prosince 1952
 v Trh. Kamenici č. 63

30

v.č. půlnoční	5 30 25	Asc = 5.02	♌
+	3 45	2 = 30	♌
hoř. čas :	9h 15 25	3 = 80	♌
		Mer = 14.	♌
		11 = 20	♌
		12 = 15	♌

Obrázek 16 Horoskop dcery pana Málka Evy

Vážený pane učitelu,
prosim se prominutí, že Vám píši. Nejprve
se musím představit: František Hašek,
ř. katol. farář, Čermíkovice, okres Píchnov
n. kn. Vaši adresu jsem dostal od
p. Old. Slavka, učitel v. v. kaze 2, který mi
řekl, že jste pracoval dějiny duchovní
společnosti Universalie. Já se seznámil s touto
společností už - v minulosti i v přítomnosti.
Již rád bych se studuji tato témata. A
o Universalii toho mnoho vím: já k ní
státnice její - její vznik, jejího ^{střední - početilní -} atd. -
po státní ústavní: názory, cíle, ...
Byl bych Vám velmi vděčný, kdybyste mi
mohl v tomto ohledu poskytnout
pomoc: přijetí Vaší práce, poskytnutí
informací a pod. Prosim řekněte, čím, že
to vyžaduje od Vás trochu času a tak rád
bych se revanšoval i po stránce finanční.
Budete tak velmi laskav a napište mi
na výše sdělenou adresu. Doufám, že
moji prosbu neodmítnete.

S přáním všeho dobrého
a požehnání Božího -

Frant. Hašek
farář.

Čermíkovice, p. kn.,
9. 2. 1970.

Obrázek 17 Dopis panu Málkovy od faráře Haška

Vážený příteli!

Přiblížily se svátky vánoční a poněvadž obzvláště tyto přináší lidskému duchu jistou pohodu, kdy se člověku chce rozjímatí nevšedním způsobem, přepsal jsem Vám jednu ze zajímavých přednášek Dra Kefera a to ze dne 15. prosince 1938. Přednáška se konala v Praze v kavárně Louvre na Národní třídě za přítomnosti asi 25 členů Universálie, tehdejší společnosti čsl. hermetiků. Předpokládám, že upoutá Vaši pozornost.

Zajímavá postava Cagliostrova.

V Dumasových románech je Cagliostro bytostí velmi populární a romantickou. Říká se o něm, že to byl Balzamo, narozený na Sicilii, který prošel celou Evropu a udivoval lidi prostě i učené. Konec jeho byl neslavný. Všude svoji věc nakonec prohrál; v Římě byl odsouzen původně k smrti a potom mu trest změněn v doživotní žalář. To vypráví jedna verze. Druhá verze praví, že byli 2 Cagliostrové.

Cagliostro sám o sobě pravil, že je stár 3 tisíce let, že se pamatuje na Egypt, Babylon a že má možnost znovu se narodit. Před 50 léty kolovala pověst, zvláště mezi spiritisty, že Cagliostro prý žije v Americe, stojí v čele spiritismu atd.

Cagliostro vlastnil úžasné znalosti magie, téměř jedinečné. To nás nesmí překvapovat. Kdo je šarlatán? Každý, kdo hermetismus strhuje do roucha všedního dne, dělá si z něho výdělečný podnik, je šarlatánem. Hermetismus je věda královská, velekněžská, určená pro největší intelektuály světa a lidstva. Když se řekne, že astrologie je věda okultní, znamená, že je pro mudrce, aby se naučil znáti život. Proto ji nebude prozrazovati.

Šarlatáni znají velmi mnoho, jsou velmi chytří, obratní, ale v rukách těchto lidí je hermetismus strhován do ulice, Cagliostro však šarlatánem nebyl. Pokud známo, nikdy ze svého vědění netěžil, nikdy neléčil za peníze. Měl zhadný zdroj příjmů, ale odkud, nelze říci. Snad bychom o něm mohli říci, že byl profanátor, dal magii do moci francouzské revoluce, následkem čehož způsobil pohrdání okultismem. Tedy spíše profanátor nežli šarlatán.

Sám si počínal před soudem velmi magicky. /Protokoly v Římě./ Papež jeho rozsudek k smrti změnil na doživotní žalář. Když Cagliostro byl uvězněn, prosil, aby mu dali zpodobníka. Mohl si ho voliti. Vybral si páteřníka, který byl stejné postavy jako on. Při zpovědi ho zaškrtil, vzal si jeho šaty a zmizel, načež bylo rozhlášeno, že Cagliostro zemřel. O magicích se vždy udržuje zvláštní pověst. Cagliostro zmizel a nebylo ho. Rovněž tak Paracelsus, Agrippa a Postell. Také u nás Bozděch, dramatický spisovatel zmizel jedné noci.

Rozhodně u Cagliostra možno popříti, že zemřel v žaláři, Cagliostro, co zprofanoval, co povídal, to dokázal. Říkal, že je 3 tisíce let stár, že má elixír a že si může obnovit své mládí. Skutečně ve svých papírech zanechal recept. Je jediným známým prostředkem na restauraci lidského těla. Saint Germaine jej znal a měl také. Cagliostra nikdo neviděl stárnout. Vždycky se objevil jako muž ve 40 letech, svěží. Nic pozitivního o něm není známo.

Dnes něco o jeho esoterismu:

Cagliostro se exponoval velmi jako svobodný zednář. Přípravoval revoluci francouzskou, která otřásla všemi hodnotami a doposud neskočila. Úhelny kámen je v tom: rozleptal vládu, to se podařilo, přisahal smrt králům, to se nepodařilo. Král musí býti člověk, o němž nikoho nenapadne pochybovat, že by neměl práva vládnout, ve starověku a středověku byli králové mizerní, ale nikoho nenapadlo, že by neměli práva vládnout.

Miló z Kroměříže kázal v chrámu u Týna. Otřásl autoritou. Další byl Hus. On neřekl, že odpustky jsou špatné, ale řekl, že papež nemá právo je vypsat. Vláda musí býti něco takového, o čem se nepochybuje. Jakmile ano, řítíme se do anarchie. Král je obklopen bohatstvím, slávou, aby měl slávy a bohatství tolik, aby po něm netoužil, ale aby mohl vládnout. Tedy monarchie je nejpřirozenější formou vlády. Podívejte se

Obrázek 18 Dopis pana Málka faráři Haškovi

jak dobrý otec jedná ve prospěch rodiny. Každý král je skutečným majitelem státu, nikdy neutekl od národa! Jan Lucemburský, Bedřich Falcký utekli, ale ti již byli revoluční. Autorita se musí vytvořit. Když ji nevytvoří právo národu, právo z Boží milosti, tedy ji utváří hrubá síla. Poněvadž je autorita otřesená, máme nyní zmatky. Svět nemůže být bez autority, proto se utváří autorita nová. Poněvadž ji nevytvořili vzdělanci, proto ji tvoří dav. To je následek francouzské revoluce, z kterého jsme se dosud nevyprostili. Povolání vládce musí dostati posvěcení. Tam, kde se může o vládu někdo hádati, tam, kde se může hlasovati, tam se nevládne z boží milosti. Nutně se bude tvořit autorita nová.

Demokracie je sice vrchol vládní formy, ale jenom tam, kde se lidé dobře znají. Republika vždy byla malá. Benátky jako republika, Florencie jako republika, poněvadž to byla malá města. To je historický zákon, proti kterému se nedá nic namítat.

Další věc Cagliostrova: dal si jméno. Říkali mu Acharat nebo Ašarat a jeho učitel prý se jmenoval Althotas. Je tam slovo thot a sat; kabalisticky čteno: sala, tedy, že jeho učitelem byl Thot, mesidš egapt. ský. Velké jeho pochopení: zasvěcení je vždy jen jedno. Z Atlantidy bylo přeneseno do Egypta, z Egypta je odnesli židé. Mojžíš vybral poražený národ a vyvedl jej z Egypta. Pokud to bylo krásné, to Mojžíš přenesl do kabaly, pokud modloslužebné, je již vývojem překonáno.

Představujeme si, že černoši jsou primitivové; není tomu tak, oni jsou degenerovaní. Byla to mocná rasa, poněvadž degenerovala, ariji ji vytlačili. Pozůstatky černošské magie zůstaly v Indii. Přesto, že Rahma je zreformoval, nikdy jeho náboženství tam nenabýlo vrcholu. V Indii jsou pomíchány špatné prvky. V Egyptě bylo právě zasvěcení ztraceno. I židé dnes ztratili zasvěcení.

Cagliostro budoval na základě egyptské magie. Pokud slouží lóžím, možná že to dělal z lóžových důvodů. Co vlastně bylo jeho znovuzrození? On sám říká: není znovuzrození hmotného bez znovuzrození duševního. Stáří kotví v duši. Duch je to, co ožívuje. Příznakem stáří je ustrnulost, konservativnost. Člověk, který si vždycky zachová zájem, stále něco studuje, nikdy nestárne. Gato byl věčně mlad, poněvadž když mu bylo 85 let, začal se učit řečtině. Kristovo poučení: Nebudete-li jakožto tyto malé děti..... Dítě je mladé, poněvadž je naivní.

Cagliostro, radí toto:

Nejdříve duševní obrození: s Mojžíšem vystup na Sinaj, s Eliášem na Carmel, s Kristem na Kalvarii. To jest synthesisa. Mojžíš: věda, chladný rozum, Eliáš: nadšení a víra, Kristus: rovnováha. Najdi rovnováhu mezi rozumem a vírou, mezi aktivním a pasivním, mezi vědou a náboženstvím. Na nejvyšším vrcholku hory vybuduješ si stánek. Složen je ze tří staveb, navzájem spolu souvisejících. 3 domky vedle sebe. Prostřední bude mít 3 oddělení. Dole v přízemí bude jídelna. V druhém patře bude pokoj spánku a snů: bude kulatý a bude mít 12 lůžek, jedno uprostřed. Ve třetím poschodí bude síň světla čtyřhranná, na každé straně opatřená čtyřmi okny: 16 oken. Po 40 dnů se budeme modliti a meditovati v té nejhořejší místnosti. Po 40 dnů spát v ložnici / ložnice 12ti mistrů/. Po 40 dnů.....?.....
obdržíte písmo sedmi genů a pentagram na kuse panenského pergamenu. Tyto znaky nezná nikdo jen ten, kdo je obdrží. Je to znamení okultní, bílého křemene, o kterém je řeč v proroctví nejmladšího ze 12 mistrů. Když toto zvládne náš duch, zjasní světlem, tělo čistotou a rozum bez hranic s mocí nesmírnou. Dojdeš dokonalého míru a bez pýchy budeš moci o sobě říci: Jsem ten, kterýž jsem!

Symbol 3 pokojů: synthesisa: fyzický život, duševní život a světlo filosofie. 12 mistrů - 12 zjevovatelů, 12 zvířetníků, 12 genů planetární alegorie.

Nyní fyzické obrození: předpis je velkolepý. Možná chápati fyzicky a symbolicky: Každých 50 let odejdeme do ústraní sami pouze s osobou naprosto spolehlivou a věrnou. Stane se tak v květnu, kdy Luna bude v úplňku. Postíme se 40 dnů. Pijeme jenom rosou, kterou jsme nasbírali bílým čistým kusem plátna na osení, které klíčí a jíme jen mladé výhonky, pokud možno, velmi jemné. Takže oběd: sklenici rosy, nějaký

salát - výhonky a kousek sucharu. Sedmáctého dne dáme si mírně pustit žilou. Každý den toho čtyřicetidenního postu ráno a večer poijeme 6 kapek kvintessence a denně až do 32 dne vždy o 2 kapky více. Když jsme si dali pustit žilou, od toho dne se nehme z lůžka. Když jsme se po prve po tomto puštění žilou probudili, vezmeme zrno universálního léku. Teď je nebezpečná pasáž, zde se rádo chybuje. Upadneme do 3 denní mdloby. Dostaví se pot, křeče, ošklivé průjmy, takže je neustále třeba měnit ložní prádlo. Po 3 dnech vypijeme polévku z hovězího masa, kořeněnou routou, šalvějem, baldryánem a sporýšem. Den na to druhé zrno universálního léku / astrál.rtuť a zlatou síru - kvintessence filosofické truti, síry a soli ve filosofii, kvintessence rtuť, stříbra a zlata. / Den na to se vykoupáme ve vlažné vodě. 36 dne sklenicí egyptského vína / po př.Saros/. 37 dne znovu poslední zrno universálního léku. Teď nastane hluboký spánek za kterého slezou vlasy, zuby, nehty, kůže / jako had/. 38.dne se vykoupáme ve vlažné vodě, ve které je ruta, šalvěj, baldrián a sporýš. 39.dne poijeme 10 kapek acharátova elixíru ve dvou lžicích vína. 40.dne je dílo dokonáno. Obdržíte svěží a zdravý věk, v kterém jste to udělali. Dá se opakovat 3 x a je docela možné dovržití 150 let let.

Stará, babylonská astrologie vypočítává délku do 100 let. Ve středověku byl věk 30, nyní 50 let průměr. Chyba v tom, že lidé správně neřijí. Ten recept je nejasný až na jednu věc: z čeho se dělá kvintessence. Je to bylina, která roste i zde v Čechách. Kvintessenci soli tu bychom dovedli. Tu bylinku si nechám sám pro sebe!

Tak až potud Dr.Kefer. Tu bylinku tedy nikdy svým adeptům neprozradil a řeknu Vám v pravdě, že mě nikdy ani na m-si nepřišlo, abych se po ní ptal. Určitě však ji objevíme, jakmile sociální pákrok nám přinese nárok na 60 dní dovolené, alespon, abychom zmíněnou rekreaci mohli podstoupit. A ještě vlastně bychom potřebovali nějaký den na výrobu těch kvintessencí a elixírů.Dá Páh, že všechno určitě a včas stihneme.

Milému příteli do jihočeské metropole jsem také napsal, ovšem opět něco jiného a mám ovšem kopie, takže Vám navzájem budu moci obsahem písem posloužit, rozumí se příležitostně. Předpokládám, že se nám taková příležitost během Nového roku naskytne. I já jsem pilně zaměstnán, i když třeba nikoliv tak zajímavě jako Vy.Ale staré přísloví praví, že vydělání peníze na blátě nebo na zlatě je stejně dobré i záslužné a proto nesmím naříkat.

Děkuji Vám ze srdce za vánoční blahopřání i svého času mi zaslany "signál". Pěkně jste to udělali. V celku je mi to povědomé, jenom jsem si mohl doplnit hor.V.Ch., který jsem dosud neměl.

Ten lékař ze Slovače si ročinal sice nadšeně, ale lehkomyslně. Měl pamětliv slov Kristových: "Nedávejte svatého psům ani perel sviním, aby se neobrátili a neroztrhali vás!" Dr.K.k tomu doplňoval, že svině chce hrát a když jí dáte perlu, tak ji urazíte! Přednáška jeho shora uvedená mluví o profanátorech okultismu - Cagliostro!

Proto pozor na to! Člověk se našaškuje ve svém denním životě dostatečně a není o co stát, aby mu na to dali ještě licenci.

S téma tabulkama je potíž, ale, příteli, dá se bez toho žít. Nezatěžujte se tím prosím tak příliš!

Přeju Vám, abyste v pěkné pohodě prožil svátky vánoční a rovněž mnoho zdraví a spokojenosti do Nového roku Vám i Vaší milé rodině!

Váš:

Obrázek 20 Dopis pana Málka faráři Haškovi

30. 8. 1965.

Vážený a milý příteli,

byl jsem velice zklamán tím, že se neuskutečnila naše cesta za Vámi. Upřímně jsem se na ni těšil, ale v poslední chvíli z ní bohužel sešlo.

Původně jsme chtěli se Zdenkem přijet za Vámi už v pátek a zdržet se do soboty, neboť Zdeněk měl v neděli doma nějaké řízení. Byl jsem připraven vyjet, ale Zdeněk, který mne předtím chtěl navštívit v Táboře a přivést mi korektury nějakých prací, chtěl přijet už ve čtvrtek do Tábora, což se mi nehodilo, protože jsem měl vyjednání exkursí do psychiatrické léčebny, kde jsme měli s mým kolegou snímat na magnetofon některé projevy duševně nemocných pro náš psychologický archiv (k demonstracím při přednáškách). Protože to bylo pracně vyjednáno, nešlo to už odvolat. Přesto však jsem ještě Zdenkovi pak napsal, aby tedy přijel do Tábora ve čtvrtek, abychom mohli jet za Vámi, ale on už měl zase něco na čtvrtek a tak z toho definitivně sešlo.

Vzpomínali jsme na Vás a oba jsme velmi litovali, že se naše cesta, na kterou jsme se těšili celé prázdniny, neuskutečnila. V současné době Zdeněk přechází na jiné pracoviště a tak se obávám, že se naše výprava za Vámi opět zdrží. Uvítali bychom však oba, kdybychom Vás mohli přivítat v Praze, nebo dokonce v Táboře. Rozhodně však budu, tentokrát já, Zdenka ponoukat k co možná nejdřívějšímu zájezdu k Vám.

Velmi rád bych s Vámi hovořil, neboť jsem opět postoupil ve svém studiu Kefera - je to dílo neobyčejně hluboké a myslím, že Váš dar tohoto rukopisu je tím nejcennějším, co jsem v poslední době získal. Chtěl bych, až to důkladně prostuduji, sám napsat komentář k některým problémům tam obsaženým, které lze dobře aspektovat z hlediska moderní psychologie. Pochybuji ovšem, že budu kdy v budoucnu tak nesmírně erudován, abych byl s to promyslet celou filosofickou šíři tohoto díla, které je nadto psáno tak moderně, že je to až překvapující. Kefer byl jistě nejen velký syntetik, ale i velký realista, který za největšími arkány dovedl vždy najít něco čím skutečnost žije a trpí.

Jsem Vám, milý příteli, za tento dar velmi vděčen. Má vděčnost spolu s obdivem k Vaší osobnosti budou, věřím, základnou v její struktuře bude vždy má intenzivní touha vidět Vás a naslouchat Vám.

Přeji Vám hodně zdraví a spokojenosti a upřímně se těším na setkání !

Váš Milan

Obrázek 21 Dopis od Milana Nákonečného panu Málkovi

Seznam použitých zdrojů

BACHOFEN, Johann Jakob a BERNOULLI, Carl Albrecht, ed. *Urreligion und antike Symbole: Systematisch angeordnete Auswahl aus seinen Werken in drei Bänden*.

Leipzig: Reclam, 1926. 3 sv. Universal Bibliothek; Nr. 6661/6668, 6669/6676, 6677/6684.

BETH, Karl. *Religion und Magie bei den Naturvölkern: Ein religionsgeschichtlicher Beitrag zur Frage nach den Anfängen der Religion*. Leipzig: B.G. Teubner, 1914. xii, 238 s.

EISLER, Rudolf a MÜLLER-FREIENFELS, Richard, ed. *Eislers Handwörterbuch der Philosophie*. 2. Aufl. Berlin: E.S. Mittler & Sohn, 1922. viii, 785 s.

ELIADE, Mircea. *Obrazy a symboly: eseje o magicko-náboženských symbolech*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2004. iv, 179 s. Eseje a studie. ISBN 80-722-6902-X.

FAIVRE, Antoine. *Access to Western Esotericism*. State University of New York: State University of New York Press, c1994. SUNY series in western esoteric traditions. ISBN 07-914-2178-3.

FRAZER, James George. *The golden bough: a study in magic and religion*. Second edition, revised and enlarged. London: Macmillan, 1900. 3 sv.

DANZEL, Theodor Wilhelm. *Der magische Mensch (Homo divinans): vom Wesen der primitiven Kultur*. Potsdam: [s.n., 1928]. 155, [ii] s. Das Weltbild; Bd. 8.

HUBERT, Henri a MAUSS, Marcel. *Esquisse d' une teorie générale de la magie in Année sociologique*. Paris, 1902 – 1903.

HOFFMEISTER, Johannes. *Wörterbuch der philosophischen Begriffen*, Leipzig, 1944.

CHLUP, Radek. *Corpus hermeticum*. Praha: Herrmann & synové, 2007. 439 s. ISBN 978-80-87054-09-3.

JŮNA, Martin. *České tajné společnosti I; Studie o životě a smrti doktora Jana Kefera*. Vyd. 1. Jindřichův Hradec: Epika, 2013. 257 s. ISBN 978-80-87435-32-8.

KEFER, Jan. *Syntetická magie*. 2. vyd. Praha: Trigon, 1991. 488 s. Ametyst. ISBN 80-85320-18-5.

KEFER, Jan. *Magie a Mýtus*. Praha, 1974.

KEFER, Jan a MÁLEK, Ladislav. *Hermova smaragdová deska*. Jindřichův Hradec: Martin Jůna, 2016. 16 stran. Eulis. ISBN 978-80-88015-07-9.

LEHMANN, Alfred. *Aberglaube und Zauberei von den Ältesten zeiten an bis in die gegenwart*. dritte deutsche auflage. Stuttgart: Ferdinand Enke, 1925. 16-752 s.

LÉVY-BRUHL, Lucien . *Les fonctions mentales dans les sociétés inférieures*. Paris, 1912

MAUSS, Marcel. *Essais de sociologie*. Paris: Éditions de Minuit, 1969. 252 s.

MÁLEK, L. *Zápisy z Úvod do Hermetismu*. 1939.

MAXWELL, Joseph. *La Magie*. Paris, 1923.

NÁKONEČNÝ, Milan.: *Vznik a poslání bývalé Universalie*. *Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury*, 1990. roč. 8, č. 1, s. 6.

PARTRIDGE, Christopher H., ed. a VOJTÍŠEK, Zdeněk, ed. *Encyklopedie nových náboženství: nová náboženská hnutí, sekty a alternativní spiritualita*. Překlad Zdeněk Vojtíšek. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2006. 446 s. ISBN 80-242-1605-1.

PIOBB, Pierre. *Formulář vysoké magie*. Praha: Zmatlík a Palička, 1920. 192 s. Knih. šťastných lidí; XXVII.

PUHARICH, Andrija. *The Sacred Mushroom, Key to the door of Eternity*, New York. 1959. ISBN 9-781530-44247.

SCHRETEL, E. *Magie: Geschichte – Theorie – Praxis*. Prien, 1923. ISBN 978-05-78024-57-8.

SCHELLING, Friedrich Wilhelm Joseph von. *Historical-critical introduction to the philosophy of mythology* [online]. Albany: State University of New York Press, ©2007. SUNY series in contemporary continental philosophy [cit. 2017-04-18].

SCHELLING, Friedrich Wilhelm Joseph von. *Philosophie der Kunst*. Berlin, 1802.

ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Na nových stezkách ducha: přehled a analýza současné religiozity*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2010. 261 s., [4] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7429-060-2.

ŠTAMPACH, Ivan. Hermetismus. Dingir : Religionistický časopis o současné náboženské scéně. 2004, č. 3. ISSN 1212-1371.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 440 s. ISBN 80-7178-798-1.

Logos, revue pro esoterní chápání života a kultury, 1934, roč. 1, č. 1, 66 s.

Seznam příloh

Obrázek 1. Přihlašovací karta do spolku Universalia, zdroj Martin Jůna.

Obrázek 2. Stanovy spolku Universalia, zdroj Martin Jůna.

Obrázek 3. Stanovy spolku Universalia, zdroj Martin Jůna.

Obrázek 4. Zápis z výborové schůze Universalie, osobní archiv autora práce.

Obrázek 5. Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 6. Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 7. Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 8. Publikovaná přednáška ze zápisu Ladislava Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 9. Knížečka Theurgie Dr. Kefera, zajímavostí je jeho osobní podpis vedle loga, osobní archiv autora práce.

Obrázek 10. Pracovní kniha Ladislava Málka, , osobní archiv autora práce.

Obrázek 11. Osobní legitimace Ladislava Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 12. Svatební fotografie manželů Málkových, osobní archiv autora práce.

Obrázek 13. Pan Málek při svém koníčku včelaření a na své motorce ČZ 175, , osobní archiv autora práce.

Obrázek 14. Ukázka stenografického zápisu pana Málka, osobní archiv autora práce.

Obrázek 15. Horoskop syna pana Málka Ladislava, osobní archiv autora práce.

Obrázek 16. Horoskop dcery pana Málka Evy, osobní archiv autora práce.

Obrázek 17. Dopis panu Málkovy od faráře Haška, osobní archiv autora práce.

Obrázek 18. Dopis pana Málka faráři Haškovi, osobní archiv autora práce.

Obrázek 19. Dopis pana Málka faráři Haškovi, osobní archiv autora práce.

Obrázek 20. Dopis pana Málka faráři Haškovi, osobní archiv autora práce.

Obrázek 21. Dopis od Milana Nákonečného panu Málkovi, osobní archiv autora práce.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Iva Němcová
Katedra:	Společenských věd
Vedoucí práce:	doc. dott. Giuseppe MAIELLO, Ph.D.
Rok obhajoby:	2017

Název práce:	Ladislav Málek a mystický hermetismus
Název v angličtině:	Ladislav Málek and mystical Hermeticism
Anotace práce:	Práce se zabývá pojmem hermetismus, jeho stručnou historií a nejnámějším jejím vykonavatelem Dr. Janem Keferem, který předsedal spolku Universalia v Praze. Hlavní těžiště práce spočívá v nepublikovaných zápisech Ladislava Málka, stenografického zapisovatele výše jmenovaného spolku. V práci je obsažen životní příběh Ladislava Málka, nejlepšího žáka Dr. Kefera.
Klíčová slova:	Hermetismus, magie, mýtus, symbol, věda, Dr. Kefer, Ladislav Málek, Universalia,
Anotace v angličtině:	The work deals with the concept of hermeticism, its brief history and its most famous executor of Dr. Jan Kefer, who chaired the association universals in Prague. The main focus of the thesis is based on unpublished Companies Pavel Malek, stenographic clerk above-mentioned association. The work included life story of Ladislav Malek, best student Dr. Kefer.
Klíčová slova v angličtině:	Hermeticism, magic, myth, symbol, science, Dr. Kefer, Ladislav Málek, Universalia

Přílohy vázané v práci:	Rozhovor
Rozsah práce:	81
Jazyk práce:	Český